

ΥΠΟΘΕΣΗ ALI SAMATAR ΚΑΙ ΛΟΙΠΟΙ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΓΑΛΛΙΑΣ
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ ΤΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ ΤΟΥ
ΑΝΘΡΩΠΟΥ

ΠΕΜΠΤΟ ΤΜΗΜΑ

ΥΠΟΘΕΣΗ A.S.ΚΑΙ ΛΟΙΠΟΙ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΓΑΛΛΙΑΣ

(Προσφυγές υπ' αριθμ.: 17110/10 και 17301/10)

ΑΠΟΦΑΣΗ (ΤΥΠΟΙΣ και ΟΥΣΙΑ)

ΣΤΡΑΣΒΟΥΡΓΟ

4 Δεκεμβρίου 2014

Η παρούσα απόφαση θα καταστεί οριστική υπό τις προβλεπόμενες από το άρθρο 44 § 2 της Σύμβασης προϋποθέσεις. Μπορεί να υποστεί τυπικές διορθώσεις.

Συμβούλιο της Ευρώπης

ΥΠΟΘΕΣΗ ALI SAMATAR ΚΑΙ ΛΟΙΠΟΙ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΓΑΛΛΙΑΣ

Στην υπόθεση A.S. και λοιπών κατά της Γαλλίας

Το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου (Πέμπτο Τμήμα), συνεδριάζοντας σε τμήμα αποτελούμενο από τους:

Mark Villiger, *πρόεδρο*,
 Angelika Nußberger,
 Boštjan M. Zupančič,
 Ganna Yudkivska,
 Vincent A. De Gaetano,
 André Potocki,
 Aleš Pejchal, *δικαστές*,

και από την Claudia Westerdiek, Γραμματέα του Τμήματος.

Αφού διασκέφθηκε σε δικαστικό συμβούλιο την 13η Νοεμβρίου 2014.

Εκδίδει την εξής απόφαση, η οποία ελήφθη κατά την ίδια ημερομηνία :

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ

1. Η υπόθεση προέκυψε μετά από δύο προσφυγές στρεφόμενες κατά της Γαλλικής Δημοκρατίας (υπ' αριθμόν: 17110/10 και 17301/10 από Σομαλούς υπηκόους («οι προσφεύγοντες»), οι οποίοι προσέφυγαν ενώπιον του Δικαστηρίου την 15^η και την 16^η Μαρτίου 2010 αντίστοιχα, δυνάμει του άρθρου 34 της Σύμβασης για την Προστασία των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και των Θεμελιωδών Ελευθεριών («Η Σύμβαση»). Πρόκειται για τον κύριο A.A.S. (προσφυγή υπ' αριθμόν: 17110/10), γεννηθέντα το 1984 και για τους κυρίους I.A.S., A.G.S., M.S.H., A.Y.H. και D.G.S. (προσφυγή υπ' αριθμόν: 17301/10), γεννηθέντες το 1981, 1978, 1962, 1987 και 1978 αντίστοιχα.

2. Ο προσφεύγων A.A.S. (προσφυγή υπ' αριθμόν: 17110/10) εκπροσωπήθηκε από τον κύριο Martin Pradel, δικηγόρο Παρισίων. Οι λοιποί προσφεύγοντες (προσφυγή υπ' αριθμόν: 17301/10) εκπροσωπήθηκαν από τον κύριο Patrice Spinosi, δικηγόρο στο Συμβούλιο της Επικρατείας και στο Ακυρωτικό Δικαστήριο. Η Γαλλική Κυβέρνηση («Η Κυβέρνηση») εκπροσωπήθηκε από τον αντιπρόσωπό της, τον κύριο François Alabrune, Διευθυντή Νομικών Υποθέσεων στο Υπουργείο Εξωτερικών.

Ελληνική Δημοκρατία, Υπουργείο Εξωτερικών, Μεταφραστική Υπηρεσία.

République Hellénique, Ministère des Affaires Étrangères, Service des Traductions.

Hellenic Republic, Ministry of Foreign Affairs, Translation Service.

ΥΠΟΘΕΣΗ ALI SAMATAR ΚΑΙ ΛΟΙΠΟΙ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΓΑΛΛΙΑΣ

3. Οι προσφυγές κοινοποιήθηκαν στην Κυβέρνηση την 20^η Φεβρουαρίου 2013.
4. Η Ελληνική Κυβέρνηση έλαβε την έγκριση να παρέμβει εγγράφως στην γραπτή διαδικασία (άρθρο 36 § 2 της Σύμβασης και άρθρο 44 § 3 του Κανονισμού).

ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΑ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΑ ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΑ

I. ΟΙ ΣΥΝΘΗΚΕΣ ΤΗΣ ΚΡΙΝΟΜΕΝΗΣ ΥΠΟΘΕΣΗΣ

A. Εν τη γενέσει της υπόθεσης

5. Την 4^η Απριλίου 2008, ώρα 11:15, στο μέσο της απόστασης, ανάμεσα από τις ακτές της Υεμένης και της Σομαλίας, καμιά δωδεκαριά ένοπλοι με αυτόματα και με εκτοξευτή ρουκετών διέκοψαν την πορεία του «Le Ponant», ενός κρουαζιερόπλοιου Γαλλικής σημαίας. Κατέλαβαν το σκάφος, πήραν ως όμηρους το πλήρωμά του -γύρω στα τριάντα άτομα, εκ των οποίων οι είκοσι ήταν Γάλλοι- και το κατεύθυναν προς τα Σομαλικά παράλια.
6. Το σχέδιο «πειρατής», που σήμανε την κινητοποίηση όλων των διαθέσιμων μέσων εντός της παραπάνω περιοχής, τέθηκε σε εφαρμογή από τον Πρωθυπουργό στις 13:30. Η Κυβέρνηση διευκρινίζει, ότι σε μία τέτοια κατάσταση, η κυβερνητική δράση ανατίθεται στον επικεφαλής των κομάντος του ναυτικού και τίθεται υπό την ευθύνη του Υπουργού Άμυνας. Ο επικεφαλής των κομάντος λαμβάνει οδηγίες από τον επικεφαλής των ενόπλων δυνάμεων, ο οποίος λαμβάνει διαταγές από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας.
7. Στην περιοχή του γεγονότος, ο διοικητής των γαλλικών δυνάμεων πληροφόρησε τα πλοία της *Task Force 150*. Πρόκειται για μία πολυεθνική ναυτική δύναμη η βάση της οποίας είναι στο Μπαχρέιν και η αποστολή της είναι να εγγυάται την θαλάσσια ασφάλεια εντός της Ερυθράς Θάλασσας, του Κόλπου του Άντεν, του Ινδικού Ωκεανού και του Κόλπου του Ομάν, με στόχο την πρόληψη των

ΥΠΟΘΕΣΗ ALI SAMATAR ΚΑΙ ΛΟΙΠΟΙ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΓΑΛΛΙΑΣ

τρομοκρατικών ενεργειών και την παρεμπόδιση των παράνομων δραστηριοτήτων στις οποίες μπορούν να καταφύγουν τρομοκράτες για να χρηματοδοτήσουν ή να καλύψουν τις δραστηριότητές τους.

8. Την 5^η Απριλίου 2008, το «Le Ponant», έφθασε στο Σομαλικό λιμάνι Γκαράαντ, όπου αγκυροβόλησε.

9. Την 5^η Απριλίου 2008, η Μεταβατική Ομοσπονδιακή Κυβέρνηση («Μ.Ο.Κ.») της Σομαλίας απηύθυνε την εξής προφορική υπόμνηση προς τις Γαλλικές αρχές:

« (...) η Μεταβατική Ομοσπονδιακή Κυβέρνηση της Σομαλίας καταδικάζει δριμύτατα την υπεξαίρεση του γαλλικού σκάφους «Le Ponant». Συμμερίζεται τις ανησυχίες της Κυβέρνησης της Γαλλικής Δημοκρατίας, όσον αφορά την υπόθεση της υπεξαίρεσης του γαλλικού σκάφους και της ομηρίας του πληρώματός του. Η Μεταβατική Ομοσπονδιακή Κυβέρνηση της Σομαλίας διαβεβαιώνει τις Γαλλικές αρχές για την πλήρη υποστήριξή της και εκφράζει την συμπάθειά της στις οικογένειες των μελών της ομάδος που απήχθησαν.

Η Μ.Ο.Κ. της Σομαλίας δίδει θετική απάντηση στο αίτημα της χορήγησης άδειας που υπεβλήθη από την Γαλλική Κυβέρνηση και δηλώνει τα εξής:

1. Η Μ.Ο.Κ. της Σομαλίας επιτρέπει στο Γαλλικό ναυτικό να εισέλθει στα χωρικά ύδατα της Σομαλίας.
2. Η Μ.Ο.Κ. της Σομαλίας επιτρέπει στις Γαλλικές δυνάμεις να λάβουν όλα τα απαραίτητα μέτρα – συμπεριλαμβανομένης της ανάλογης χρήσης δυνάμεων- στο πλαίσιο της κρίσης.
3. Κατά τη διάρκεια της παρουσίας των γαλλικών δυνάμεων εντός των χωρικών υδάτων της Σομαλίας, η Μ.Ο.Κ. της Σομαλίας συναινεί στο να χαίρει το Γαλλικό ναυτικό του απαραβίαστου της προσωπικής ζωής του προσωπικού του, της ασυλίας από κάθε δίωξη ενώπιον κάθε ποινικού, αστικού και διοικητικού δικαστηρίου και της ασυλίας της εκτέλεσης.

ΥΠΟΘΕΣΗ ALI SAMATAR ΚΑΙ ΛΟΙΠΟΙ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΓΑΛΛΙΑΣ

4. Η Μ.Ο.Κ. της Σομαλίας παραιτείται από κάθε δικαίωμα προσφυγής κατά των γαλλικών δυνάμεων, ενόψει χορήγησης αποζημίωσης για πιθανές ζημιές ή βλάβες που ενδεχομένως να προκληθούν στα περιουσιακά της στοιχεία ή στο προσωπικό της, συμπεριλαμβανομένων και αυτών που προκαλούν θάνατο.
5. Η Μ.Ο.Κ. της Σομαλίας παραιτείται από κάθε δικαίωμα προσφυγής κατά της Κυβέρνησης της Γαλλικής Δημοκρατίας σε περίπτωση προκληθείσας βλάβης σε τρίτους.
6. Στην περίπτωση ασκηθείσας αγωγής ενώπιον της δικαιοσύνης για την επανόρθωση κάποιας από τις προαναφερθείσες βλάβες, η Μ.Ο.Κ. της Σομαλίας θα καλύψει την Κυβέρνηση της Γαλλικής Δημοκρατίας, αν θα πρέπει να λάβει χώρα μία τέτοια διαδικασία.
7. Επίσης, η Μ.Ο.Κ. της Σομαλίας επιτρέπει σε κάποια Γαλλικά στρατιωτικά αεροσκάφη να πετούν πάνω από την Σομαλική επικράτεια στο πλαίσιο αυτής της επιχείρησης.
8. Αυτή η έγκριση θα έχει ισχύ από την ημερομηνία της κατάληψης του «Le Ronant» από τους Σομαλούς πειρατές (4^η Απριλίου 2008) και θα παραμείνει σε ισχύ έως την επίλυση της κρίσης. (...)
10. Την 11^η Απριλίου 2008, γύρω στο μεσημέρι, απελευθερώθηκαν οι όμηροι, έναντι καταβολής λύτρων που ανέρχονταν στο ποσό των 2.150.000 δολαρίων.

Β. Η κράτηση των προσφευγόντων και η συνέχεια

11. Την ίδια ημέρα, ένα εποπτικό αεροσκάφος εντόπισε ένα όχημα παντός εδάφους, που έβγαινε από την Γκαράαντ με μεγάλη ταχύτητα. Πέντε-έξι ελικόπτερα του γαλλικού στρατού επανδρωμένα με κομάντος του ναυτικού και με μέλη της Ομάδας Επέμβασης της Εθνικής Χωροφυλακής το κατεδίωξαν και εν συνεχεία το σταμάτησαν. Οι επιβαίνοντες -οι έξι προσφεύγοντες- παραδόθηκαν χωρίς να προβάλλουν αντίσταση.

ΥΠΟΘΕΣΗ ALI SAMATAR ΚΑΙ ΛΟΙΠΟΙ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΓΑΛΛΙΑΣ

Οι στρατιωτικοί κατάσχισαν όπλα και ένα τμήμα από το ποσό των λύτρων μέσα από το όχημα. Έτσι τα έξι άτομα που συνελήφθησαν σε Σομαλικό έδαφος οδηγήθηκαν σε ένα Γαλλικό σκάφος, όπου κρατήθηκαν υπό την επίβλεψη γάλλων στρατιωτικών.

12. Την 14^η Απριλίου 2008, ώρα 18:00, ο Εισαγγελέας Πλημμελειοδικών των Παρισίων επιλήφθηκε του Τμήματος Ερευνών της Χωροφυλακής των Παρισίων για την προκαταρκτική εξέταση.

13. Την 15^η Απριλίου 2008, ώρα 15:00, πληροφορήθηκε από το Υπουργείο Άμυνας, ότι οι ύποπτοι είχαν επιβιβαστεί σε ένα Γαλλικό στρατιωτικό αεροπλάνο, έτοιμο προς αναχώρηση από τη Σομαλία κατευθυνόμενο προς τη Γαλλία. Η Κυβέρνηση διευκρινίζει, ότι οι Γαλλικές αρχές είχαν προηγουμένως, την ίδια ημέρα, λάβει την προφορική έγκριση των Σομαλικών Αρχών. Οι προσφεύγοντες προσγειώθηκαν στο Γαλλικό έδαφος την 16^η Απριλίου 2008, γύρω στις 7:15. Τέθηκαν υπό προσωρινή κράτηση μεταξύ των ωρών 7:15 και 7:35 και ενημερώθηκαν αμέσως για τα δικαιώματά τους.

14. Την 18^η Απριλίου 2008, ο Πρωθυπουργός της Μ.Ο.Κ. της Σομαλίας απηύθυνε μια υπόμνηση προς τις Γαλλικές αρχές, με την οποία ανέφερε κυρίως, ότι η Μ.Ο.Κ. της Σομαλίας ευχαριστούσε τις Γαλλικές αρχές, για την βοήθεια που είχαν προσφέρει, για να τερματιστεί η κατάσταση ομηρίας και η κράτηση του πληρώματος του «Le Ponant» και για την σύλληψη των δραστών. Διευκρίνιζε ότι «οι αρχές της Δημοκρατίας της Σομαλίας δίδουν [έδιδαν]* την έγκρισή τους, ώστε οι συλληφθέντες να αναχωρήσουν από το Σομαλικό έδαφος, υπό την εποπτεία των γαλλικών στρατιωτικών αρχών» και ότι «η Μ.Ο.Κ. της Σομαλίας επεφύλασσε υπέρ αυτών το δικαίωμα να έχουν νομική αντιπροσώπευση κατά τη διάρκεια των ποινικών διώξεων, που θα ελάμβαναν χώρα στη Γαλλία». Αυτή η υπόμνηση διαβιβάστηκε στον Ανακριτή την 28^η Αυγούστου 2008.

ΥΠΟΘΕΣΗ ALI SAMATAR ΚΑΙ ΛΟΙΠΟΙ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΓΑΛΛΙΑΣ

15. Την 18^η Απριλίου 2008 επίσης, η Εισαγγελία των Παρισίων ξεκίνησε την προκαταρκτική εξέταση. Οι έξι ύποπτοι παρουσιάστηκαν ενώπιον του ανακριτή -πραγματικά γύρω στις 7:00 το πρωί-, ο οποίος τους εξέτασε για «σύλληψη και παράνομη κράτηση πολλών ατόμων ως ομήρων, για να πετύχουν την λήψη των λύτρων, ως οργανωμένη σπείρα, ως οργάνωση κακοποιών, κλοπές υπό την μορφή οργανωμένης σπείρας». Ο ένας εξ' αυτών εξετάσθηκε επιπλέον για υπεξαίρεση σκάφους. Εκδόθηκε ένταλμα προφυλάκισης γι' αυτούς από τον Δικαστή που είναι αρμόδιος να αποφασίζει για την απελευθέρωση ή για την προσωρινή κράτηση.

Γ. Η Απόφαση του Ανακριτικού Τμήματος του Εφετείου των Παρισίων

16. Την 13^η Οκτωβρίου 2008, οι έξι ύποπτοι προσέφυγαν στο Ανακριτικό Τμήμα του Εφετείου των Παρισίων, ασκώντας προσφυγές με σκοπό την ακύρωση της διαδικασίας. Επικαλούμενοι κυρίως το άρθρο 5 §§ 1 και 3 της Σύμβασης. Κατήγγειλαν συγκεκριμένα τον παράνομο χαρακτήρα της κράτησής τους επί της Σομαλικής επικράτειας και για την στέρηση της ελευθερίας, που τους επιβλήθηκε πριν την άφιξή τους στην Γαλλική επικράτεια.

17. Με μία απόφαση της 6^{ης} Απριλίου 2009, το Ανακριτικό Τμήμα έκρινε, ότι η διαδικασία υπήρξε νομότυπη και απεφάνθη, ότι δεν συνέτρεχε λόγος ακύρωσης.

18. Το προαναφερθέν Ανακριτικό Τμήμα θεώρησε, κατ' αρχάς, ότι η σύλληψη των έξι υπόπτων προέκυψε από μία στρατιωτική συμφωνία επί τούτω συναφθείσα μεταξύ των Σομαλικών και των Γαλλικών Αρχών, η οποία υλοποιήθηκε μέσω προφορικών υπομνήσεων την 5η και την 18η Απριλίου 2008. Έκρινε, ότι «οι αποκλίσεις που προβληματίζουν[προβλημάτιζαν] μερικούς εξετασθέντες μεταξύ της ημερομηνίας της [δεύτερης] υπόμνησης και των ημερομηνιών των αποφάσεων, για τις οποίες θέτει [τέθηκε] θέμα και ο χρόνος που χρειάστηκε για να τεθεί η υπόμνηση

ΥΠΟΘΕΣΗ ALI SAMATAR ΚΑΙ ΛΟΙΠΟΙ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΓΑΛΛΙΑΣ

αυτή στην δικογραφία του Ανακριτή, αφού έκανε όλη τη διαδρομή, εκκινώντας από το γραφείο του Πρωθυπουργού της [Μ.Ο.Κ.] της Σομαλίας μέσω της Πρεσβείας της Γαλλίας στο Ναϊρόμπι, του Υπουργείου Εξωτερικών, του Υπουργείου Δικαιοσύνης, για να επανέλθει στην Εισαγγελία Εφετών των Παρισίων, δεν [ήταν] αντικανονικές». Σύμφωνα με την κρίση του, μία προφορική υπόμνηση είναι η τυποποίηση μίας συμφωνίας που προηγείται απαραίτητως και η οποία επιβεβαιώνει αποφάσεις, που έχουν ληφθεί από κοινού. Εκτίμησε εξάλλου, ότι κανένα στοιχείο δεν άφηγε το περιθώριο να σκεφθεί κανείς, ότι αυτές οι υπομνήσεις δεν ήταν αυθεντικές. Στη συνέχεια διαπίστωσε, ότι προέκυπτε από το γεγονός αυτό, πως η Σομαλία και η Γαλλία, που δεν ήταν συνδεδεμένες με προϋπάρχουσες διμερείς ή διεθνείς συμφωνίες, είχαν θέσει σε εφαρμογή μία συνεργασία επί τούτω, ώστε να επιλυθεί η κρίση και επέλεξαν μία καθαρά στρατιωτική συμφωνία. Βάσει αυτής της συμφωνίας, οι Γαλλικές στρατιωτικές δυνάμεις, αφενός, είχαν επιφορτισθεί με την σύλληψη των υπόπτων, με την ανάκτηση των λύτρων και με την εξασφάλιση της φύλαξης και της εποπτείας των Σομαλών υπηκόων, εν αναμονή των αποφάσεων που θα λαμβάνονταν αντιστοίχως από τις Κυβερνήσεις. Αφετέρου, οι Γαλλικές στρατιωτικές δυνάμεις είχαν λάβει οδηγίες σύμφωνα με τις πολιτικές αποφάσεις που μόλις είχαν ληφθεί, για να απομακρυνθούν οι Σομαλοί υπήκοοι από την χώρα καταγωγής τους. Το Ανακριτικό Τμήμα έκρινε επιπροσθέτως, ότι αυτή η συμφωνία δεν μπορούσε να αναχθεί σε σύμβαση δικαστικής συνδρομής σε ποινικά θέματα, ακόμα και αν οι Γαλλικές αρχές είχαν την πρόθεση, να δικασθούν οι συλληφθέντες στην Γαλλία, εφόσον η Κυβέρνηση της Σομαλίας θα έδινε την έγκρισή της για την μεταφορά τους στην Γαλλία.

19. Εν συνεχεία, το Ανακριτικό Τμήμα τόνισε, ότι οι αποφάσεις που ελήφθησαν από την Γαλλική Κυβέρνηση για να συλλάβουν τους υπόπτους εντός της Σομαλικής επικράτειας,

ΥΠΟΘΕΣΗ ALI SAMATAR ΚΑΙ ΛΟΙΠΟΙ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΓΑΛΛΙΑΣ

για να τους θέσουν υπό κράτηση εν αναμονή νέων οδηγιών και έπειτα για να τους απομακρύνουν από την Σομαλική επικράτεια κατόπιν συμφωνίας των Σομαλικών Αρχών, ήταν «κυβερνητικές πράξεις», δηλαδή πράξεις που συνδέονται με την άσκηση του κυβερνητικού έργου και δεν υπάγονται στην κατηγορία των διοικητικών πράξεων άρα οι δικαστικές αρχές είναι αναρμόδιες να κρίνουν αμφισβητήσεις που αφορούν στις παραπάνω πράξεις», έτσι ώστε «οι προσφυγές ή όποια μέσα κινούνται κατά τέτοιων πράξεων [θα έπρεπε] να κηρύσσονται απαράδεκτα».

20. Έκρινε, ότι οι ύποπτοι δεν είχαν εισέλθει στην «σφαίρα της Γαλλικής δικαιοδοσίας», υπό την έννοια του άρθρου 1 της Σύμβασης, πριν από την στιγμή που ελήφθη η απόφαση να τους μεταφέρουν στην Γαλλία, δηλαδή την 16^η Απριλίου 2008, ώρα 16:00, όταν αυτή η απόφαση ανακοινώθηκε στην πράξη στον υπομοίραρχο D., Αξιωματικό της Δίωξης Εγκλήματος του Τμήματος Ερευνών των Παρισίων. Έκρινε, εξάλλου, ότι η ποινική διαδικασία άρχισε από την στιγμή που τέθηκαν σε προσωρινή κράτηση, μετά την άφιξή τους εντός της Γαλλικής επικράτειας και ότι αυτή η προσωρινή κράτηση υπήρξε νομότυπη.

21. Το Ανακριτικό Τμήμα διερεύνησε τότε αν η στέρηση της ελευθερίας τους από την 15^η Απριλίου 2008, ώρα 15:00 έως την 16^η Απριλίου 2008, ώρα 07:15 (ημερομηνία και ώρα της άφιξής τους στην Γαλλία) ήταν σύμφωνη με το άρθρο 5 της Σύμβασης. Θεώρησε, όσον αφορά την εναέρια μεταφορά τους, ότι αυτή ανταποκρινόταν στην «απαίτηση της συντομίας» που επιβάλλει το Δικαστήριο «επειδή οδηγήθηκαν ενώπιον κάποιου αξιωματικού της αστυνομίας το συντομότερο δυνατόν, λαμβανομένων υπόψη των προθεσμιών, λόγω αποστάσεων που έπρεπε να καλυφθούν και των μέτρων ασφαλείας για να τους επιβιβάσουν και να τους αποβιβάσουν (...) και για να παύσει το πρόγραμμα πτήσεων δια του ελέγχου εναέριας κυκλοφορίας, τηρώντας τους επιβαλλόμενους από την εναέρια ασφάλεια

ΥΠΟΘΕΣΗ ALI SAMATAR ΚΑΙ ΛΟΙΠΟΙ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΓΑΛΛΙΑΣ

κανονισμούς». Παρατήρησε εν συνεχεία, «ότι η προκαταρκτική εξέταση τέθηκε υπό τον πραγματικό και συνεχή έλεγχο του Εισαγγελέα Πλημμελειοδικών, ότι η θέση υπό κράτηση, πριν οδηγηθούν ενώπιον του Εισαγγελέα Πλημμελειοδικών, έπειτα ενώπιον του Ανακριτή και ενώπιον του Δικαστή που είναι αρμόδιος να αποφασίσει για την απελευθέρωση ή για την προσωρινή κράτηση, οι οποίοι ενήργησαν τηρώντας την Γαλλική νομοθεσία, κατά τρόπο που δεν αντετίθετο στην αρχή του δικαιώματος στην ελευθερία και στην ασφάλεια και παρείχαν στον συλληφθέντα, το συντομότερο δυνατό, το δικαίωμα να ενημερωθεί σε γλώσσα που κατανοεί, την πρόσβαση σε δικαστή και την άσκηση του δικαιώματος της απολογίας». Τόνισε αναφορικά με αυτό, ότι οι ακροάσεις που έγιναν στο πλαίσιο της προκαταρκτικής εξέτασης είχαν ως στόχο την επιβεβαίωση, για την ενοχοποίηση ή την απαλλαγή, από την πραγματική εμπλοκή του κάθε υπόπτου στα γεγονότα, στα οποία αφορούσε η έρευνα και ότι μπορούσαν να οδηγήσουν στο να τεθούν εκτός δίκης κάποιοι, μόνο μετά από σχετική απόφαση του Εισαγγελέα Πλημμελειοδικών.

Δ. Η Απόφαση του Ακυρωτικού Δικαστηρίου της 16^{ης} Σεπτεμβρίου 2009

22. Οι έξι ύποπτοι προσέφυγαν στο Ακυρωτικό Δικαστήριο, στηριζόμενοι κυρίως στην παραβίαση του άρθρου 5 §§ 3 και 4 και του άρθρου 13 της Σύμβασης.

23. Με απόφαση της 16^{ης} Σεπτεμβρίου 2009, το Ποινικό Τμήμα του Ακυρωτικού Δικαστηρίου απέρριψε τις προσφυγές. Έκρινε, ότι το Ανακριτικό Τμήμα απεφάνθη εσφαλμένα, «ότι οι ύποπτοι, που είχαν τεθεί υπό τον έλεγχο των γαλλικών στρατιωτικών αρχών, από την στιγμή της κράτησής τους όσο βρίσκονταν εντός της Σομαλικής επικράτειας, την 11^η Απριλίου 2008, δεν υπέκειντο στη δικαιοδοσία των «Γαλλικών δικαστηρίων», υπό την έννοια του άρθρου 1 της Σύμβασης (...), ότι από την 15^η Απριλίου 2008, ώρα 15:00, ημερομηνία κατά την οποία η απόφαση να τους μεταφέρουν στην Γαλλία, η

ΥΠΟΘΕΣΗ ALI SAMATAR ΚΑΙ ΛΟΙΠΟΙ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΓΑΛΛΙΑΣ

οποία ελήφθη με την σύμφωνη γνώμη των Σομαλικών Αρχών, γνωστοποιήθηκε στις Γαλλικές αρχές και αμέσως υλοποιήθηκε». Θεώρησε εντούτοις, ότι η απόφαση δεν θα έπρεπε να αναιρεθεί, εφόσον «ανυπέρβλητες συνθήκες, που δημιουργήθηκαν από την αναμονή της έγκρισης των Σομαλικών Αρχών ενόψει της μεταφοράς των έξι υπόπτων στην Γαλλία, δικαιολογούσαν την στέρηση της ελευθερίας τους για περίπου πέντε ημέρες, πριν διαταχθεί νομίμως η θέση τους υπό προσωρινή κράτηση την 16^η Απριλίου 2008, από τις 7:15».

Ε. Η Απόφαση του Κακουργιοδικείου των Παρισίων της 14^{ης} Ιουνίου 2012

24. Με απόφαση της 14^{ης} Ιουνίου 2012, το Κακουργιοδικείο των Παρισίων αθώωσε τον Α.Α.Σ. (προσφυγή υπ' αριθμόν 17110/10) και τον Α.Γ.Σ. (προσφυγή υπ' αριθμόν 17301/10). Αντίθετα, καταδίκασε τους λοιπούς προσφεύγοντες με ποινές φυλάκισης από τέσσερα έως δέκα έτη. Αυτοί δεν άσκησαν έφεση.

Ζ. Οι αγωγές για αποζημίωση που κατατέθηκαν από τον Α.Α.Σ. και από τον Α.Γ.Σ.

25. Την 23^η Ιουλίου 2012 οι Α.Α.Σ. (προσφυγή υπ' αριθμόν 17110/10) και Α.Γ.Σ. (προσφυγή υπ' αριθμόν 17301/10) κατέθεσαν ο καθένας μία αγωγή για αποζημίωση για την βλάβη που υπέστησαν από το γεγονός του, ότι τέθηκαν υπό προσωρινή κράτηση από την 8^η Απριλίου 2008 έως την 15^η Ιουνίου 2012. Την 5^η Νοεμβρίου 2012, ο αρχαιότερος Πρόεδρος του Εφετείου των Παρισίων επιδίκασε στον καθένα εξ' αυτών από 90.000 ευρώ προς αποκατάσταση της ηθικής τους βλάβης και 1.200 ευρώ κατ' εφαρμογήν του άρθρου 700 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας. Επιδίκασε επίσης για υλική βλάβη, 5.000 ευρώ στον πρώτο και -έπειτα από αναβολή της απόφασής του επί της αγωγής του για σωματική βλάβη- 3.000 ευρώ στον δεύτερο.

26. Η Εθνική Επιτροπή απεφάνθη την 17^η Ιουνίου 2013 επί της προσφυγής τους προς αυτήν. Ανέβασε τα ποσά που είχαν

ΥΠΟΘΕΣΗ ALI SAMATAR ΚΑΙ ΛΟΙΠΟΙ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΓΑΛΛΙΑΣ

επιδικασθεί για τον A.A.S. στα 120.000 ευρώ, 10.000 ευρώ και 1.500 ευρώ αντίστοιχα. Ανέστειλε την απόφασή της επί του αιτήματος του A.G.S. για επανόρθωση της ηθικής του βλάβης, έως την εκφώνηση της απόφασης του αρχαιότερου Προέδρου του Εφετείου των Παρισίων επί της σωματικής βλάβης του και καθόρισε τα ποσά που αφορούσαν την υλική βλάβη και τα σχετικά ποσά με το άρθρο 700 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας στα 10.000 ευρώ και 1.500 ευρώ αντίστοιχα (οι διάδικοι δεν ενημέρωσαν το Δικαστήριο για το ποσό που επιδικάσθηκε τελικώς για ηθική βλάβη).

II. ΤΟ ΕΦΑΡΜΟΣΤΕΟ ΕΘΝΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ

27. Οι εφαρμοστέες διατάξεις του Ποινικού Κώδικα είναι οι εξής:

Άρθρο 113-3 (εφαρμοστέα εκδοχή κατά την εποχή των γεγονότων της κρινόμενης υπόθεσης)

«Ο Γαλλικός Ποινικός Νόμος εφαρμόζεται επί των παραβάσεων που διεπράχθησαν επάνω σε σκάφη με Γαλλική σημαία, ή κατά αυτών των σκαφών, σε όποιο τόπο και αν βρίσκονταν. Εφαρμόζεται μόνο επί των παραβάσεων που διεπράχθησαν επάνω σε σκάφη του Εθνικού Ναυτικού, ή κατά αυτών των σκαφών, σε όποιο τόπο και αν βρίσκονται.»

Άρθρο 113-7

«Ο Γαλλικός Ποινικός Νόμος εφαρμόζεται επί παντός κακουργήματος, καθώς και επί παντός πλημμελήματος, το οποίο τιμωρείται με φυλάκιση και το οποίο διεπράχθη από Γάλλο ή αλλοδαπό υπήκοο εκτός της επικράτειας της Δημοκρατίας, όταν το θύμα έχει τη Γαλλική υπηκοότητα κατά την στιγμή της παράβασης.»

28. Τα εφαρμοστέα άρθρα του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας είναι τα εξής:

Άρθρο 689-1

«Κατ' εφαρμογή των διεθνών συμβάσεων που αναφέρονται στα επόμενα άρθρα, μπορεί να διωχθεί και να δικασθεί από τα Γαλλικά δικαστήρια, αν βρίσκεται στην Γαλλία, κάθε

ΥΠΟΘΕΣΗ ALI SAMATAR ΚΑΙ ΛΟΙΠΟΙ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΓΑΛΛΙΑΣ

άτομο που κατέστη υπαίτιο, έξω από την επικράτεια της Δημοκρατίας, μίας εκ των παραβάσεων που απαριθμούνται σε αυτά τα άρθρα. Οι διατάξεις του παρόντος άρθρου είναι εφαρμοστέες και για απόπειρα αυτών των παραβάσεων, κάθε φορά που αυτή είναι τιμωρητέα.»

Άρθρο 689-5

«Για την εφαρμογή της Σύμβασης για την Καταστολή Παράνομων Πράξεων κατά της ασφάλειας της ναυσιπλοΐας και για την εφαρμογή του Πρωτοκόλλου για την Καταστολή Παράνομων Πράξεων κατά της ασφάλειας των σταθερών εγκαταστάσεων στην υφαλοκρηπίδα, που υπεγράφη στην Ρώμη, την 10^η Μαρτίου 1988, μπορεί να διωχθεί και να δικασθεί υπό τις προϋποθέσεις που προβλέπονται από το άρθρο 689-1 κάθε άτομο στο οποίο αποδίδεται μία από τις εξής παραβάσεις:

1^ο Το προσδιοριζόμενο κακούργημα από τα άρθρα 224-6 και 224-7 του Ποινικού Κώδικα,

2^ο Εκ προθέσεως πρόκληση βλάβης κατά της ζωής ή της σωματικής ακεραιότητας, καταστροφή, ταπείνωση ή φθορά, απειλή για πλήγμα στα άτομα ή στα περιουσιακά στοιχεία που τιμωρούνται από τα βιβλία II και III του Ποινικού Κώδικα ή τα πλημμελήματα που προσδιορίζονται από το άρθρο 224-8 αυτού του Κώδικα και από το άρθρο L. 331-2 του Κώδικα Θαλασσίων Λιμένων, αν η παράβαση διακυβεύει ή αν η φύση της παράβασης μπορεί να διακυβεύσει την ασφάλεια της ναυσιπλοΐας ή μίας σταθερής εγκατάστασης που έχει τοποθετηθεί εντός της υφαλοκρηπίδας,

3^ο Εκ προθέσεως πρόκληση βλάβης κατά της ζωής, βασανιστήρια και βάρβαρες ή βίαιες πράξεις που τιμωρούνται από το βιβλίο II του Ποινικού Κώδικα, αν η παράβαση συνδέεται είτε με την παράβαση που προσδιορίζεται στο 1^ο παραπάνω, είτε με μία ή περισσότερες παραβάσεις η φύση των οποίων μπορεί να διακυβεύσει την

ΥΠΟΘΕΣΗ ALI SAMATAR ΚΑΙ ΛΟΙΠΟΙ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΓΑΛΛΙΑΣ

ασφάλεια της ναυσιπλοΐας ή μίας σταθερής εγκατάστασης που αναφέρθηκε στο 2^ο.»

III. Η ΑΠΟΦΑΣΗ 1816 ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΤΩΝ ΗΝΩΜΕΝΩΝ ΕΘΝΩΝ

29. Η Απόφαση 1816 υιοθετήθηκε, την 2^η Ιουνίου 2008, κατά την 5902^η Σύνοδο του Συμβουλίου Ασφαλείας και ορίζει τα εξής :

«Το Συμβούλιο Ασφαλείας, (...)

Ανησυχώντας σοβαρά για την απειλή που αποτελούν οι πράξεις πειρατείας και ένοπλης ληστείας κατά σκαφών για την ταχεία, ασφαλή και αποτελεσματική παράδοση ανθρωπιστικής βοήθειας στη Σομαλία, την ασφάλεια των εμπορικών θαλάσσιων οδών και τη διεθνή ναυσιπλοΐα,

Εκφράζοντας τις ανησυχίες του για τις τριμηνιαίες εκθέσεις του Διεθνούς Ναυτιλιακού Οργανισμού (IMO) από το 2005, οι οποίες παρέχουν αποδεικτικά στοιχεία συνεχιζόμενης πειρατείας και ένοπλων ληστειών, ειδικότερα στα ύδατα στα ανοιχτά των ακτών της Σομαλίας,

Επιβεβαιώνοντας, ότι το διεθνές δίκαιο, όπως αυτό εκφράζεται στη Σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών για το Δίκαιο της Θάλασσας της 10ης Δεκεμβρίου 1982 («η Σύμβαση»), καθορίζει το εφαρμοστέο νομικό πλαίσιο για την καταπολέμηση της πειρατείας και της ένοπλης ληστείας, καθώς επίσης και για άλλες δραστηριότητες στον Ωκεανό,

Επιβεβαιώνοντας τις σχετικές διατάξεις του διεθνούς δικαίου, όσον αφορά στην καταστολή της πειρατείας, συμπεριλαμβανομένης και της Σύμβασης, και υπενθυμίζοντας ότι παρέχουν κατευθυντήριες αρχές για συνεργασία, στο μεγαλύτερο δυνατό βαθμό, στην καταστολή της πειρατείας στα διεθνή ύδατα ή σε οποιοδήποτε άλλο τόπο εκτός της δικαιοδοσίας οποιουδήποτε κράτους, συμπεριλαμβανομένης, αλλά χωρίς περιορισμό, της επιβίβασης, της έρευνας και της κατάσχεσης σκαφών τα οποία εμπλέκονται ή είναι ύποπτα εμπλοκής σε πράξεις

ΥΠΟΘΕΣΗ ALI SAMATAR ΚΑΙ ΛΟΙΠΟΙ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΓΑΛΛΙΑΣ

πειρατείας, και της σύλληψης των προσώπων που εμπλέκονται σε τέτοιες πράξεις, με σκοπό τη δίωξη των προσώπων αυτών,

Επιβεβαιώνοντας το σεβασμό του για την κυριαρχία, την εδαφική ακεραιότητα, την πολιτική ανεξαρτησία και την ενότητα της Σομαλίας,

Λαμβάνοντας υπόψη την κατάσταση κρίσης στη Σομαλία και την έλλειψη δυνατότητας της Μεταβατικής Ομοσπονδιακής Κυβέρνησης (TFG) να απαγορεύσει τη δραστηριότητα των πειρατών ή να περιπολεί και να διασφαλίζει είτε τις διεθνείς θαλάσσιες οδούς στα ανοιχτά της ακτής της Σομαλίας είτε τα χωρικά ύδατα της Σομαλίας,

Αποδοκιμάζοντας τα πρόσφατα περιστατικά επιθέσεων και πειρατείας σε σκάφη στα χωρικά ύδατα και στα διεθνή ύδατα ανοιχτά της ακτής της Σομαλίας, συμπεριλαμβανομένων και επιθέσεων και πειρατειών σε σκάφη που χρησιμοποιούνται από το Παγκόσμιο Επισιτιστικό Πρόγραμμα και σε πολυάριθμα εμπορικά σκάφη και τον σοβαρό δυσμενή αντίκτυπο των επιθέσεων αυτών στην ταχεία, ασφαλή και αποτελεσματική παράδοση της επισιτιστικής βοήθειας και της λοιπής ανθρωπιστικής βοήθειας στο λαό της Σομαλίας, και τους σοβαρούς κινδύνους που αντιπροσωπεύουν για σκάφη, πληρώματα, επιβάτες, και φορτίο,

Σημειώνοντας τις επιστολές προς το Γενικό Γραμματέα από το Γενικό Γραμματέα του Διεθνούς Ναυτιλιακού Οργανισμού, της 5ης Ιουλίου 2007 και της 18ης Σεπτεμβρίου 2007, σχετικά με τα προβλήματα πειρατείας στα ανοιχτά των ακτών της Σομαλίας και την απόφαση της Συνέλευσης του Διεθνούς Ναυτιλιακού Οργανισμού Α. 1002 (25), η οποία παροτρύνει έντονα τις Κυβερνήσεις να αυξήσουν τις προσπάθειές τους για την αποτροπή και καταστολή, εντός των διατάξεων του διεθνούς δικαίου, των πράξεων πειρατείας και ένοπλης ληστείας κατά σκαφών, ανεξάρτητα από το που συμβαίνουν οι πράξεις αυτές, και υπενθυμίζοντας το κοινό ανακοινωθέν

ΥΠΟΘΕΣΗ ALI SAMATAR ΚΑΙ ΛΟΙΠΟΙ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΓΑΛΛΙΑΣ

του Διεθνούς Ναυτιλιακού Οργανισμού και του Παγκόσμιου Επισιτιστικού Προγράμματος της 10ης Ιουλίου 2007.

Λαμβάνοντας υπόψη την επιστολή του Γενικού Γραμματέα, της 9ης Νοεμβρίου 2007, προς τον Πρόεδρο του Συμβουλίου Ασφαλείας, η οποία αναφέρει ότι η Μεταβατική Ομοσπονδιακή Κυβέρνηση της Σομαλίας χρειάζεται και θα θεωρούσε ευπρόσδεκτη διεθνή βοήθεια για την αντιμετώπιση του προβλήματος.

Λαμβάνοντας περαιτέρω υπόψη την επιστολή του Μονίμου Αντιπροσώπου της Σομαλικής Δημοκρατίας στα Ηνωμένα Έθνη προς τον Πρόεδρο του Συμβουλίου Ασφαλείας, της 27ης Φεβρουαρίου 2008, με την οποία διαβιβάζεται η συναίνεση της Μεταβατικής Ομοσπονδιακής Κυβέρνησης προς το Συμβούλιο Ασφαλείας για επείγουσα συνδρομή στη διασφάλιση των χωρικών και διεθνών υδάτων ανοιχτά των ακτών της Σομαλίας, με σκοπό την ασφαλή διεξαγωγή της ναυτιλίας και της ναυσιπλοΐας,

Κρίνοντας ότι τα περιστατικά πειρατείας και ένοπλης ληστείας κατά σκαφών στα χωρικά ύδατα της Σομαλίας και στα διεθνή ύδατα στα ανοιχτά των ακτών της Σομαλίας οξύνουν την κατάσταση στη Σομαλία, η οποία συνεχίζει να αποτελεί απειλή για τη διεθνή ειρήνη και την ασφάλεια στην περιοχή,

Ενεργώντας σύμφωνα με το Κεφάλαιο VII του Καταστατικού Χάρτη των Ηνωμένων Εθνών,

1. Καταδικάζει και αποδοκιμάζει όλες τις πράξεις πειρατείας και ένοπλης ληστείας κατά σκαφών, στα χωρικά ύδατα και τα διεθνή ύδατα ανοιχτά των ακτών της Σομαλίας,
2. Παροτρύνει τα Κράτη, τα πολεμικά πλοία και τα στρατιωτικά αεροσκάφη των οποίων επιχειρούν στα διεθνή ύδατα και στο διεθνή εναέριο χώρο ανοιχτά των ακτών της Σομαλίας να επαγρυπνούν για πράξεις πειρατείας και ένοπλης ληστείας και, στο πλαίσιο αυτό, ενθαρρύνει, ειδικότερα, τα Κράτη τα οποία ενδιαφέρονται να χρησιμοποιούν τις

ΥΠΟΘΕΣΗ ALI SAMATAR ΚΑΙ ΛΟΙΠΟΙ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΓΑΛΛΙΑΣ

εμπορικές θαλάσσιες οδούς ανοιχτά των ακτών της Σομαλίας, να αυξήσουν και να συντονίσουν τις προσπάθειές τους για την αποτροπή πράξεων πειρατείας και ένοπλης ληστείας στη θάλασσα, σε συνεργασία με τη Μεταβατική Ομοσπονδιακή Κυβέρνηση,

3. Παροτρύνει όλα τα Κράτη να συνεργάζονται μεταξύ τους, με το Διεθνή Ναυτιλιακό Οργανισμό και, όπως αρμόζει, με τους συναφείς περιφερειακούς οργανισμούς, σε σχέση με πράξεις πειρατείας και ένοπλης ληστείας στα χωρικά ύδατα και στα διεθνή ύδατα ανοιχτά της ακτής της Σομαλίας, να ανταλλάσσουν πληροφορίες για αυτές και να παρέχουν συνδρομή στα σκάφη τα οποία απειλούνται ή υφίστανται επίθεση από πειρατές ή ένοπλους ληστές, σύμφωνα με το συναφές διεθνές δίκαιο,

4. Περαιτέρω, παροτρύνει τα Κράτη να εργαστούν, σε συνεργασία με τους ενδιαφερόμενους οργανισμούς, συμπεριλαμβανομένου του Διεθνούς Ναυτιλιακού Οργανισμού, ώστε να διασφαλίσουν ότι τα σκάφη, τα οποία δικαιούνται να φέρουν τη σημαία τους, δέχονται κατάλληλη καθοδήγηση και εκπαίδευση ως προς τις τεχνικές αποφυγής, διαφυγής και άμυνας και θα αποφεύγουν την περιοχή, όποτε αυτό είναι δυνατό,

5. Καλεί τα Κράτη και τους ενδιαφερόμενους οργανισμούς, συμπεριλαμβανομένου του Διεθνούς Ναυτιλιακού Οργανισμού, να παρέχουν τεχνική βοήθεια στη Σομαλία και στα κοντινά παράκτια Κράτη, κατόπιν αιτήματός τους, προκειμένου να ενισχύσουν την ικανότητα των Κρατών αυτών να διασφαλίσουν την παράκτια και θαλάσσια ασφάλεια, συμπεριλαμβανομένης της καταπολέμησης της πειρατείας και της ένοπλης ληστείας στα ανοιχτά των Σομαλικών και των κοντινών ακτών,

6. Επιβεβαιώνει ότι τα μέτρα που επιβλήθηκαν με την παράγραφο 5 της απόφασης 733 (1992) και αναπτύχθηκαν περαιτέρω με τις παραγράφους 1 και 2 της απόφασης 1425

ΥΠΟΘΕΣΗ ALI SAMATAR ΚΑΙ ΛΟΙΠΟΙ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΓΑΛΛΙΑΣ

(2002), δεν ισχύουν για προμήθειες τεχνικής βοήθειας στη Σομαλία, αποκλειστικά για τους σκοπούς που καθορίζονται στην παράγραφο 5 ανωτέρω, οι οποίες έχουν εξαιρεθεί από τα μέτρα αυτά, σύμφωνα με τη διαδικασία που καθορίζεται στις παραγράφους 11 (β) και 12 της απόφασης 1772 (2007),

7. Αποφασίζει ότι, για μια περίοδο έξι μηνών από την ημερομηνία της παρούσας απόφασης, τα Κράτη τα οποία συνεργάζονται με τη Μεταβατική Ομοσπονδιακή Κυβέρνηση στον αγώνα κατά της πειρατείας και των ένοπλων ληστειών στη θάλασσα, ανοιχτά των ακτών της Σομαλίας, για τα οποία έχει γίνει εκ των προτέρων γνωστοποίηση από τη Μεταβατική Ομοσπονδιακή Κυβέρνηση προς το Γενικό Γραμματέα, μπορούν:

(α) να εισέλθουν στα χωρικά ύδατα της Σομαλίας με σκοπό την καταστολή πράξεων πειρατείας και ένοπλης ληστείας στη θάλασσα, κατά τρόπο σύμφωνο με μια τέτοια ενέργεια επιτρεπόμενη στα διεθνή ύδατα, όσον αφορά στην πειρατεία, βάσει του συναφούς διεθνούς δικαίου, και

(β) να χρησιμοποιούν, εντός των χωρικών υδάτων της Σομαλίας, κατά τρόπο σύμφωνο με τις ενέργειες που επιτρέπονται στα διεθνή ύδατα, όσον αφορά στην πειρατεία, βάσει του συναφούς διεθνούς δικαίου, όλα τα απαιτούμενα μέσα για την καταστολή πράξεων πειρατείας και ένοπλης ληστείας,

8. Ζητά από τα συνεργαζόμενα Κράτη να λάβουν κατάλληλα μέτρα προκειμένου να διασφαλίσουν ότι οι δραστηριότητες που αναλαμβάνουν, σύμφωνα με την εξουσιοδότηση της παραγράφου 7, δεν έχουν την πρακτική επίπτωση της απαγόρευσης ή της παρακώλυσης του δικαιώματος αβλαβούς διέλευσης των πλοίων οποιουδήποτε τρίτου Κράτους,

9. Επιβεβαιώνει ότι η εξουσιοδότηση η οποία παρέχεται με την παρούσα απόφαση ισχύει μόνο αναφορικά με την κατάσταση στη Σομαλία και δεν έχει επιπτώσεις στα

ΥΠΟΘΕΣΗ ALI SAMATAR ΚΑΙ ΛΟΙΠΟΙ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΓΑΛΛΙΑΣ

δικαιώματα ή τις υποχρεώσεις ή τις ευθύνες των κρατών μελών, βάσει του διεθνούς δικαίου, συμπεριλαμβανομένων οποιωνδήποτε δικαιωμάτων ή υποχρεώσεων στο πλαίσιο της Σύμβασης, αναφορικά με οποιαδήποτε άλλη κατάσταση, και υπογραμμίζει ιδιαίτερα ότι δεν θα θεωρείται ως θέσπιση εθιμικού διεθνούς δικαίου και επιβεβαιώνει περαιτέρω ότι η εξουσιοδότηση αυτή δόθηκε μόνο μετά τη λήψη της επιστολής του Μονίμου Αντιπροσώπου της Δημοκρατίας της Σομαλίας στα Ηνωμένα Έθνη προς τον Πρόεδρο του Συμβουλίου Ασφαλείας, της 27ης Φεβρουαρίου 2008, με την οποία διαβιβάζεται η συναίνεση της Μεταβατικής Ομοσπονδιακής Κυβέρνησης,

10. Ζητά από τα Κράτη να συντονίζουν τις ενέργειές τους με αυτές των λοιπών συμμετεχόντων Κρατών, οι οποίες έχουν ληφθεί σύμφωνα με τις παραγράφους 5 και 7 ανωτέρω,

11. Ζητά από όλα τα Κράτη, και ειδικότερα από τα Κράτη σημαίας, λιμένος και τα παράκτια Κράτη, τα Κράτη ιθαγένειας των θυμάτων και των δραστών της πειρατείας και των ένοπλων ληστειών, και τα λοιπά Κράτη με συναφή δικαιοδοσία, βάσει του διεθνούς δικαίου και της εθνικής νομοθεσίας, να συνεργάζονται για τον καθορισμό της δικαιοδοσίας και για την έρευνα και δίωξη των προσώπων τα οποία είναι υπεύθυνα για πράξεις πειρατείας και ένοπλης ληστείας ανοιχτά των ακτών της Σομαλίας, σύμφωνα με το εφαρμοστέο διεθνές δίκαιο, συμπεριλαμβανομένου του διεθνούς δικαίου των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, και να προσφέρουν βοήθεια, μεταξύ άλλων ενεργειών, μέσω της παροχής συνδρομής διάθεσης και διοικητικής μέριμνας, όσον αφορά σε πρόσωπα υπό την δικαιοδοσία και τον έλεγχό τους, όπως σε θύματα και μάρτυρες και πρόσωπα τα οποία κρατούνται ως αποτέλεσμα των επιχειρήσεων οι οποίες διεξάγονται στο πλαίσιο της παρούσας απόφασης,

ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΝΟΜΟ

I. ΕΠΙ ΤΗΣ ΣΥΝΕΚΔΙΚΑΣΗΣ ΤΩΝ ΠΡΟΣΦΥΓΩΝ

Ελληνική Δημοκρατία, Υπουργείο Εξωτερικών, Μεταφραστική Υπηρεσία.

République Hellénique, Ministère des Affaires Étrangères, Service des Traductions.

Hellenic Republic, Ministry of Foreign Affairs, Translation Service.

ΥΠΟΘΕΣΗ ALI SAMATAR ΚΑΙ ΛΟΙΠΟΙ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΓΑΛΛΙΑΣ

30. Εφόσον διαπιστώθηκε, ότι οι προσφυγές που καταχωρήθηκαν υπό τους αριθμούς 17110/10 και 17301/10 προέκυψαν μετά από τα ίδια γεγονότα και αφορούν παρόμοιες αιτιάσεις, το Δικαστήριο εκτιμά, ότι πρέπει να τις συνεκδικάσει κατ' εφαρμογή του άρθρου 42 § 1 του Κανονισμού του.

II. ΕΠΙ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 1 ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ

31. Η Κυβέρνηση αναγνωρίζει, ότι όσον αφορά τα κριτήρια που εκφράζει το Δικαστήριο, τα οποία επιβεβαιώνονται στην Απόφαση *Medvedyev και λοιποί κατά της Γαλλίας* [GC] (υπ' αριθμόν 3394/03, §§ 62-67, CEDH 2010), οι προσφεύγοντες υπέκειντο στην δικαιοδοτική αρμοδιότητα της Γαλλίας, υπό την έννοια του άρθρου 1 της Σύμβασης, από την στιγμή της σύλληψής τους από τις Γαλλικές στρατιωτικές δυνάμεις την 11^η Απριλίου 2008. Το Δικαστήριο το λαμβάνει υπόψη. Επιπλέον σημειώνει, ότι αυτό ήταν και το συμπέρασμα του Ακυρωτικού Δικαστηρίου (παράγραφος 23 παραπάνω).

III. ΕΠΙ ΤΩΝ ΚΟΙΝΩΝ ΑΙΤΙΑΣΕΩΝ ΤΩΝ ΔΥΟ ΠΡΟΣΦΥΓΩΝ

A. Επί της επικαλούμενης παραβίασης του άρθρου 5 § 3 της Σύμβασης

32. Οι προσφεύγοντες παραπονούνται για το, ότι δεν παραπέμφθηκαν «συντόμως ενώπιον δικαστού ή ετέρου δικαστικού λειτουργού νομίμως εντεταλμένου όπως εκτελεί δικαστικά καθήκοντα», μετά την κράτησή τους από τον Γαλλικό στρατό στο Σομαλικό έδαφος την 11^η Απριλίου 2008. Πρώτον, είχαν στερηθεί την ελευθερία τους από την παραπάνω ημερομηνία και έως την 16^η Απριλίου 2008, δηλαδή για δεκαπέντε ημέρες, υπό τον έλεγχο των γαλλικών στρατιωτικών δυνάμεων. Δεύτερον, τέθηκαν υπό προσωρινή κράτηση αμέσως μετά την άφιξή τους στην Γαλλία, την 16^η Απριλίου 2008, για σαράντα οκτώ ώρες, υπό τον έλεγχο του Εισαγγελέα Πλημμελειοδικών, ο οποίος δεν είναι «δικαστής ή έτερος δικαστικός λειτουργός νομίμως εντεταλμένος όπως εκτελεί δικαστικά καθήκοντα», υπό την έννοια του άρθρου 5 § 3 της

ΥΠΟΘΕΣΗ ALI SAMATAR ΚΑΙ ΛΟΙΠΟΙ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΓΑΛΛΙΑΣ

Σύμβασης. Καταγγέλλουν την παραβίαση αυτής της διάταξης, σύμφωνα με την οποία:

«Παν πρόσωπον συλληφθέν ή κρατηθέν υπό τας προβλεπομένας εν παραγράφω 1γ του παρόντος άρθρου συνθήκας οφείλει να παραπεμφθή συντόμως ενώπιον δικαστού ή ετέρου δικαστικού λειτουργού νομίμως εντεταλμένου όπως εκτελή δικαστικά καθήκοντα, έχει δε το δικαίωμα να δικασθή εντός λογικής προθεσμίας ή απολυθή κατά την διαδικασίαν. Η απόλυσις δύναται να εξαρτηθή από εγγύησιν εξασφαλίζουσιν την παράστασιν του ενδιαφερομένου εις την δικάσιμον.»

33. Η Κυβέρνηση αντιτίθεται σε αυτή την θέση.

1. Επί του παραδεκτού

34. Το δικαστήριο διαπιστώνει ότι αυτή η αιτίαση δεν είναι προδήλως αβάσιμη, υπό την έννοια του άρθρου 35 § 3 α) της Σύμβασης και επισημαίνει, ότι δεν προσκρούει σε κανέναν άλλο λόγο απαραδέκτου. Πρέπει επομένως να κηρυχθεί παραδεκτή.

2. Επί της ουσίας

α) Οι διάδικοι και η παρεμβαίνουσα Κυβέρνηση

1. Οι προσφεύγοντες

α. Προσφυγή υπ' αριθμόν 17110/10

35. Ο προσφεύγων εκτιμά ότι, εάν προκύπτει από την Απόφαση (Τύποις) *Ρηγόπουλος κατά της Ισπανίας* (υπ' αριθμόν 37388/97, CEDH 1999-II) ότι «εξαιρετικές συνθήκες» μπορούν, σε περιπτώσεις σαν την δική του, να δικαιολογήσουν την μεγαλύτερη των τεσσάρων ημερών προθεσμία από την στιγμή της σύλληψης ενός ατόμου έως την στιγμή της παραπομπής του ενώπιον κάποιας δικαστικής αρχής. Προκύπτει επίσης από την παραπάνω απόφαση, ότι αυτή η προϋπόθεση πληρείται μόνον εάν η προθεσμία της παράδοσης του ενδιαφερόμενου είναι ανελαστική, εάν η στέρηση της ελευθερίας του επιβλέπεται από κάποια δικαστική αρχή και αν παραπέμφθηκε αμέσως μετά την άφιξή του σε κάποιο δικαστή.

ΥΠΟΘΕΣΗ ALI SAMATAR ΚΑΙ ΛΟΙΠΟΙ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΓΑΛΛΙΑΣ

Άρα, η Κυβέρνηση εικάζεται, ότι παρέβη εντελώς το ζήτημα της επιτήρησης από την δικαστική αρχή. Εξάλλου, αντιφάσκει υποστηρίζοντας, αφενός, ότι η διάρκεια της μεταγωγής του στην Γαλλία, ήταν ανελαστική και, αφετέρου, αναγνωρίζοντας, ότι δεν είχε δρομολογηθεί καμία επιχείρηση μεταγωγής πριν από την έγκριση των Σομαλικών Αρχών. Όσον αφορά τον ισχυρισμό της, σύμφωνα με τον οποίο, η ταραγμένη πολιτική κατάσταση, στην οποία βρίσκεται η Σομαλία, παρεμπόδισε την έκδοση της προφορικής υπόμνησης που ακολούθησε την σύλληψή του, πριν από την 18^η Απριλίου 2008, δεν είναι ευλογοφανής, δεδομένου ότι μία πρώτη προφορική υπόμνηση είχε συνταχθεί την 5^η Απριλίου 2008 σε λιγότερο από 24 ώρες. Η Κυβέρνηση δεν γίνεται περισσότερο πιστευτή, επικαλούμενη την διοικητική δυσχέρεια της οργάνωσης μίας μεταγωγής η οποία απαιτούσε την πτήση πάνω πολλά Κράτη, εφόσον δεν παρέχει καμία ένδειξη σχετική με τα μέτρα που ελήφθησαν προς αυτόν τον σκοπό και εφόσον παρενέβησαν οι στρατιωτικές δυνάμεις και βρέθηκαν στην εν λόγω περιοχή σε λιγότερο από σαράντα οκτώ ώρες. Όσον αφορά την επικαλούμενη ανάγκη να διαπραγματευτούν με τις σομαλικές αρχές, για να παρέχουν την έγκρισή τους, ώστε οι συλληφθέντες να εγκαταλείψουν την Σομαλική επικράτεια, υπό την εποπτεία των γαλλικών στρατιωτικών δυνάμεων, δεν ανταποκρινόταν στην αλήθεια, επειδή οι ενδιαφερόμενοι μεταφέρθηκαν με Γαλλικό πολεμικό πλοίο, αφού τέθηκαν υπό κράτηση την 11^η Απριλίου 2008.

β. Προσφυγή υπ' αριθμόν 17301/10

36. Σύμφωνα με τα όσα υποστηρίζουν οι προσφεύγοντες, βάσει της απόφασης *Vassis και λοιποί κατά της Γαλλίας* (υπ' αριθμόν 62736/09, 27 Ιουνίου 2013), είναι σίγουρο, ότι η κράτηση των σαράντα οκτώ ωρών, που τους επιβλήθηκε είναι ασυμβίβαστη με το άρθρο 5 § 3 της Σύμβασης. Υπενθυμίζουν, ότι ακολούθησε μία περίοδος κράτησης πέντε ημερών, κατά την οποία οι αρχές θα μπορούσαν να προετοιμάσουν την άφιξη

ΥΠΟΘΕΣΗ ALI SAMATAR ΚΑΙ ΛΟΙΠΟΙ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΓΑΛΛΙΑΣ

τους στην Γαλλία. Παρατηρούν εν συνεχεία, ότι για να δικαιολογηθεί αυτό το μέτρο, η Κυβέρνηση υποστηρίζει, ότι αυτή ήταν το μόνο μέσον για την περισυλλογή των χρήσιμων αποδεικτικών στοιχείων για την απόδειξη των γεγονότων, τα οποία επέτρεπαν να αποδειχθεί ή υποτιθέμενη συμμετοχή τους στις παραβάσεις για τις οποίες κατηγορούνται και προσθέτει, ότι η έρευνα απεδείχθη πολύπλοκη, ότι έπρεπε να γίνουν ακροάσεις μαρτύρων κατ' επανάληψη, ότι όσοι έκαναν την εξέταση έπρεπε να μετακινηθούν για να προβούν στην ακρόαση των θυμάτων και ότι έπρεπε να αναλυθούν τα έγγραφα που είχαν στην κατοχή τους. Συμπεραίνουν από τα παραπάνω, ότι ο μόνος λόγος που προέβαλλε η Κυβέρνηση είναι, ότι οι Γαλλικές αρχές επιθυμούσαν να εμβαθύνουν την έρευνά τους και να συλλέξουν ενδείξεις, που θα επέτρεπαν την εξέταση. Άρα, τονίζουν, το Δικαστήριο έκρινε στις υποθέσεις *Medvedyev και λοιποί* (§ 121) και *Vassis και λοιποί* (§ 61) που προαναφέρθηκαν, ότι η προθεσμία που ανέχεται το άρθρο 5 § 3 πριν την παραπομπή στον Δικαστή δεν μπορεί να έχει τέτοιου είδους σκοπιμότητα. Διευκρινίζουν, ότι το Δικαστήριο πρόσθεσε, ότι αυτή η διάταξη δεν ερμηνευόταν ως την θέση στη διάθεση των εθνικών αρχών μίας προθεσμίας, χάριν της οποίας θα μπορούσαν ελεύθερα, να συμπληρώσουν την δικογραφία για το κατηγορητήριο, αλλά, ότι ο σκοπός της ήταν, να επιτρέψει την ανίχνευση κάθε κακομεταχείρισης και να περιορίσει στο ελάχιστο κάθε αδικαιολόγητη προσβολή της ατομικής ελευθερίας.

ii. Η εναγόμενη Κυβέρνηση

37. Η Κυβέρνηση υπογραμμίζει, ότι «υπό πλήρως εξαιρετικές συνθήκες», που εκτιμήθηκαν αναφορικά με τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της κάθε κρινόμενης υπόθεσης, η παραπομπή ενός ατόμου που έχει στερηθεί την ελευθερία του ενώπιον κάποιου Δικαστή μπορεί να αναβληθεί. Υπενθυμίζει, αναφορικά με αυτό το ζήτημα, ότι στις υποθέσεις *Ρηγόπουλος* και *Medvedyev και λοιποί* που προαναφέρθηκαν, το Δικαστήριο

ΥΠΟΘΕΣΗ ALI SAMATAR ΚΑΙ ΛΟΙΠΟΙ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΓΑΛΛΙΑΣ

έλαβε υπόψη του την προθεσμία μεταφοράς με πλοίο, στο οποίο είχαν επιβιβαστεί οι αρχές στην ανοικτή θάλασσα και αποδέχθηκε, ότι δεκαέξι και δεκατρείς ημέρες (αντίστοιχα) δεν ήταν ασυμβίβαστες με την έννοια του να «παραπεμφθεί συντόμως», όπως ορίζει το άρθρο 5 § 3 της Σύμβασης. Εκτιμά, ότι η στέρηση της ελευθερίας για επτά ημέρες που υπέστησαν οι προσφεύγοντες της κρινόμενης προσφυγής, από την 11^η έως την 18^η Απριλίου 2008, ήταν δικαιολογημένη από ανυπέρβλητες συνθήκες και καλεί το Δικαστήριο να εφαρμόσει «ρεαλιστικά» τις συμβατικές υποχρεώσεις για τις οποίες γίνεται λόγος.

38. Όσον αφορά την πρώτη φάση της επίδικης στέρησης της ελευθερίας, σχετικά με την μεταφορά των προσφευγόντων στην Γαλλία (από την 11^η έως την 16^η Απριλίου 2008), η Κυβέρνηση παρατηρεί κατ' αρχή, ότι η σύλληψή τους έγινε σε σημείο που απέχει πάνω από 6.000 χιλιόμετρα από το Παρίσι. Διευκρινίζει εν συνεχεία, ότι εξαιτίας της δυσχέρειας της Μ.Ο.Κ να εξαλείψει την πειρατεία εντός των υδάτων της, αναγκάστηκε, επειγόντως, να παρέμβει άμεσα για να επιλύσει μία κρίση που αφορούσε Γάλλους υπηκόους. Εξάλλου προσδιορίζει, ότι οι προσφεύγοντες δεν μπορούσαν να παραδοθούν στις σομαλικές αρχές, εφόσον αυτές βρίσκονταν σε αδυναμία, να τους ασκήσουν δίωξη και να τους δικάσουν. Προσθέτει, ότι της χρειαζόταν η έγκριση της Σομαλίας, για να προβεί, στην μεταφορά τους στην Γαλλία και ότι δεν έλαβε προφορική έγκριση πριν την 15^η Απριλίου 2008 (η οποία διατυπώθηκε επίσημα από μία προφορική υπόμνηση την 18^η Απριλίου 2008). Λαμβανομένης υπόψη της κατάστασης του σομαλικού διοικητικού μηχανισμού, τέσσερις ημέρες δεν είναι κάτι παράξενο. Υπογραμμίζει επίσης, ότι έπρεπε να διεκπεραιωθούν πολυάριθμες διατυπώσεις ενόψει του επαναπατρισμού: έπρεπε αρχικά να οργανώσει την διάθεση ενός στρατιωτικού αεροσκάφους στο Τζιμπουτί και να λάβει την έγκριση αυτής της χώρας, για να προβεί στην διαμετακόμιση των

ΥΠΟΘΕΣΗ ALI SAMATAR ΚΑΙ ΛΟΙΠΟΙ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΓΑΛΛΙΑΣ

προσφευγόντων στην επικράτειά της, καθώς και την έγκριση να περάσει πάνω από όλα τα Κράτη,τα οποία βρίσκονταν εντός της διαδρομής, που έπρεπε να διασχίσουν μεταξύ Τζιμπουτί και Γαλλίας.

39. Όσον αφορά την δεύτερη φάση της επίδικης στέρησης της ελευθερίας, (47 ώρες και τριάντα λεπτά, από την 16^η έως την 18^η Απριλίου 2008), η Κυβέρνηση υπογραμμίζει, ότι η θέση υπό προσωρινή κράτηση των προσφευγόντων εξηγείται από τις ανάγκες της εξέτασης. Διευκρινίζει, ότι εφόσον ο Κώδικας Ποινικής Δικονομίας δεν εφαρμόζεται στην επικράτεια ενός αλλοδαπού Κράτους, καμία ανάκριση δεν είχε λάβει χώρα από την στιγμή της σύλληψης των προσφευγόντων, έως την άφιξη τους στην Γαλλική επικράτεια. Το να τεθούν, επομένως, υπό προσωρινή κράτηση αμέσως μετά την άφιξή τους, κατά την άποψη της Κυβέρνησης, ήταν ο μόνος τρόπος, για να συλληχθούν στοιχεία, που θα αποτελούσαν ικανούς λόγους, να υπάρχει η υποψία, ότι διεπράχθη παράβαση, οι οποίοι ήταν απαραίτητοι για την προκαταρκτική εξέταση. Κατά την γνώμη της Κυβέρνησης, αυτό το μέτρο επιβαλλόταν πολύ περισσότερο, επειδή η έρευνα ήταν πολύπλοκη, λόγω του αριθμού των υπόπτων, λόγω της ανάγκης να προβούν στην ταυτοποίησή τους από τα θύματα, λόγω της υποχρέωσης να προσφύγουν σε διερμηνείς, λόγω του ότι όσοι διενεργούσαν την ανάκριση, έπρεπε να μετακινηθούν για να κάνουν την ακρόαση των θυμάτων και, λόγω του, ότι έπρεπε να αναλυθούν τα έγγραφα που είχαν στην κατοχή τους. Παρατηρεί εξάλλου, ότι η κρινόμενη υπόθεση διαφοροποιείται από τις υποθέσεις *Rhόπουλος* και *Medvedyev* και *λοιποί που προαναφέρθηκαν*, εξαιτίας του, ότι καμία πληροφορία δεν μπορούσε να ληφθεί κατά την στιγμή της σύλληψης των προσφευγόντων, λαμβανομένου υπόψη του στιγμιαίου χαρακτήρα παρόμοιων γεγονότων και του επείγοντος πλαισίου εντός του οποίου πραγματοποιήθηκε η στρατιωτική επιχείρηση.

iii. Η Ελληνική Κυβέρνηση, παρεμβαίνων τρίτος

Ελληνική Δημοκρατία, Υπουργείο Εξωτερικών, Μεταφραστική Υπηρεσία.

République Hellénique, Ministère des Affaires Étrangères, Service des Traductions.

Hellenic Republic, Ministry of Foreign Affairs, Translation Service.

ΥΠΟΘΕΣΗ ALI SAMATAR ΚΑΙ ΛΟΙΠΟΙ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΓΑΛΛΙΑΣ

40. Η παρεμβαίνουσα Κυβέρνηση τονίζει τις ιδιαίτερες συνθήκες της υπόθεσης και το ότι εξαιτίας της απόστασης, των μέσων καθώς και των μέτρων που έπρεπε να ληφθούν, εφόσον πρόκειται για την υλοποίηση διεθνών υποχρεώσεων και συμφωνιών, ήταν εκ των πραγμάτων αδύνατον να παραπεμφθούν οι προσφεύγοντες ενώπιον της νομίμως εντεταλμένης δικαστικής αρχής, αμέσως μετά την σύλληψή τους. Παραπέμποντας συγκεκριμένα στην προαναφερόμενη απόφαση (Τύποις) *Ρηγόπουλος*, προκύπτει, ότι στην κρινόμενη περίπτωση πληρούνται τα κριτήρια, που έχουν τεθεί από την, σχετική με το άρθρο 5 § 3 της Σύμβασης, νομολογία του Δικαστηρίου.

β) Το Δικαστήριο

41. Το Δικαστήριο παραπέμπει στις, σχετικές με το άρθρο 5 § 3 της Σύμβασης, αρχές, στις οποίες αναφέρθηκε το Τμήμα Ευρείας Σύνθεσης στην απόφαση *Medvedyev και λοιποί* που προαναφέρθηκε (§§ 117-125).

42. Διαπιστώνει, ότι οι προσφεύγοντες τέθηκαν υπό κράτηση από το Γαλλικό στρατό, την 11^η Απριλίου 2008, όπως φαίνεται λίγο μετά το μεσημέρι, έπειτα μεταφέρθηκαν μέσα σε ένα Γαλλικό πλοίο. Την 15^η Απριλίου, γύρω στις 15:00, επιβιβάστηκαν σε ένα Γαλλικό στρατιωτικό αεροπλάνο, με προορισμό την Γαλλία, όπου προσγειώθηκαν την 16^η Απριλίου, ώρα 17:15 και τέθηκαν υπό προσωρινή κράτηση. Παραπέμφθηκαν ενώπιον Ανακριτού το πρωινό της 18^{ης} Απριλίου και εξετάστηκαν.

43. Η Κυβέρνηση δεν αμφισβητεί, ότι οι προσφεύγοντες, κατά τη διάρκεια αυτής της περιόδου, εστερούντο της ελευθερίας τους υπό την έννοια του άρθρου 5 της Σύμβασης. Εξάλλου, όπως αναφέρθηκε προηγουμένως (παράγραφος 31 παραπάνω), παραδέχεται ότι αυτοί υπάγονταν στην δικαιοδοσία των δικαστικών αρχών της Γαλλίας.

44. Βάσει των προηγουμένων, το Δικαστήριο σημειώνει, ότι, παρόλο που η προσωρινή κράτηση των προσφευγόντων τελούσε

ΥΠΟΘΕΣΗ ALI SAMATAR ΚΑΙ ΛΟΙΠΟΙ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΓΑΛΛΙΑΣ

υπό τον έλεγχο του Εισαγγελέα Πλημμελειοδικών, ο τελευταίος δεν θεωρείται «δικαστής ή έτερος δικαστικός λειτουργός νομίμως εντεταλμένος όπως εκτελή δικαστικά καθήκοντα», υπό την έννοια του άρθρου 5 § 3 της Σύμβασης (*Moulin κατά της Γαλλίας*, υπ' αριθμόν 37104/06, § 55-59, 23^η Νοεμβρίου 2010). Το Δικαστήριο συμπεραίνει, ότι ακόμη και αν υποθεθεί, ότι αυτοί έτυχαν ακρόασης ενώπιον του Εισαγγελέα Πλημμελειοδικών κατά τη διάρκεια της προσωρινής κράτησης, παραπέμφθηκαν ενώπιον της αρχής που περιγράφεται παραπάνω μόνο αφού παρουσιάστηκαν ενώπιον του Ανακριτή (*Moulin*, που προαναφέρθηκε, § 60), άρα, δεδομένου του, ότι η ώρα Γαλλίας διαφέρει κατά δύο ώρες από την ώρα της Σομαλίας, έξι ημέρες και είκοσι ώρες μετά την σύλληψή τους.

45. Συνεπώς, ο δικαστικός έλεγχος, που απαιτείται από το άρθρο 5 § 3 της Σύμβασης, πρέπει πρωτίστως να είναι σύντομος, εφόσον ο στόχος του είναι να επιτρέψει την ανίχνευση κάθε κακομεταχείρισης και να περιορίσει στο ελάχιστο κάθε αδικαιολόγητη προσβολή της ατομικής ελευθερίας. Το στενό χρονικό περιθώριο, το οποίο επιβάλλεται από αυτή την διάταξη, δεν αφήνει καμία ευελιξία στην ερμηνεία της, διαφορετικά το άτομο θα εστερείτο της διαδικαστικής εγγύησης που προσφέρει αυτό το άρθρο και ως κατάληξη, θα επέρχονταν τα αντίθετα αποτελέσματα στην ίδια την ουσία του δικαιώματος, που αυτή προστατεύει (*McKay κατά του Ηνωμένου Βασιλείου* [GC], υπ' αριθμόν 543/03, 33, CEDH 2006-X). Αυτός ο έλεγχος, πρέπει σε κάθε περίπτωση, να διεξάγεται εντός μίας προθεσμίας το πολύ έως τεσσάρων ημερών μετά την σύλληψη, εκτός και αν «οι συνθήκες είναι εντελώς εξαιρετικές» (*Năstase-Silivestru κατά της Ρουμανίας*, υπ' αριθμόν 74785/01, § 32, 4 Οκτωβρίου 2007, βλέπετε επίσης, κυρίως την *Brogan και λοιποί κατά του Ηνωμένου Βασιλείου*, 29 Νοεμβρίου 1988, § 62, σειρά Α υπ' αριθμόν 145-B, *Oral και Atabay κατά της Τουρκίας*, υπ' αριθμόν 39686/02, § 43, *McKay κατά του Ηνωμένου Βασιλείου* [GC], υπ' αριθμόν

ΥΠΟΘΕΣΗ ALI SAMATAR ΚΑΙ ΛΟΙΠΟΙ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΓΑΛΛΙΑΣ

543/03, § 33, CEDH 2006-X, 23 Ιουνίου 2009 και *Medvedyev και λοιποί*, που προαναφέρθηκε, § 129, CEDH 2010) δεδομένου ότι μία προθεσμία μικρότερη των τεσσάρων ημερών μπορεί να αποδειχθεί ως ασυμβίβαστη με την απαίτηση της συντομίας, που μας θέτει αυτή η διάταξη, όταν ειδικές συνθήκες επιβάλλουν την παραπομπή ενώπιον δικαστού πιο σύντομα (βλέπετε κυρίως, *Ipek και λοιποί κατά της Τουρκίας*, υπ' αριθμόν 17019/02 και 30070/02, §§ 36-37, 3 Φεβρουαρίου 2009, *Kandjon κατά της Βουλγαρίας*, υπ' αριθμόν 68294/01, § 66, 6 Νοεμβρίου 2008 και *Gutsanovi κατά της Βουλγαρίας*, υπ' αριθμόν 34529/10, §§ 154 και 159, CEDH 2013).

46. Το ζήτημα, που τίθεται εν προκειμένω, είναι επομένως το να εξακριβωθεί αν κάποιες «εντελώς εξαιρετικές συνθήκες» δικαιολογούσαν αυτή τη διάρκεια, των επτά περίπου ημερών.

47. Στην προαναφερόμενη υπόθεση *Ρηγόπουλος*, η οποία αφορούσε τον έλεγχο σε ανοικτή θάλασσα από την αστυνομία των ισπανικών τελωνείων, στο πλαίσιο μίας δικαστικής έρευνας, που αφορούσε διεθνές εμπόριο ναρκωτικών, η οποία έγινε σε ένα πλοίο με σημαία Παναμά και την κράτηση του πληρώματός του ενόσω συνοδευόταν το πλοίο προς ένα ισπανικό λιμάνι, το Δικαστήριο έκρινε, ότι μία προθεσμία δεκαέξι ημερών δεν ήταν ασύμβατη με την έννοια του «να παραπεμφθεί συντόμως» που αναφέρεται στο άρθρο 5 § 3 της Σύμβασης, λαμβανομένης υπόψη της ύπαρξης ανάλογων συνθηκών. Επεσήμανε, ότι η απόσταση που έπρεπε να διανυθεί ήταν «μεγάλη» (το πλοίο βρισκόταν σε απόσταση 5.500 χιλιομέτρων από την ισπανική επικράτεια τη στιγμή που διενεργήθηκε ο έλεγχος) και είχε προκληθεί καθυστέρηση σαράντα τριών ωρών λόγω των ενεργειών αντίστασης των μελών του πληρώματος. Το Δικαστήριο συμπέρανε, ότι υπήρχε «εκ των πραγμάτων αδυναμία να παραπεμφθεί ο προσφεύγων ενώπιον του Ανακριτή πιο σύντομα», λαμβάνοντας υπόψη το ότι, κατά την άφιξη του στο ισπανικό έδαφος, ο προσφεύγων μεταφέρθηκε αμέσως στην Μαδρίτη αεροπορικώς και, την

ΥΠΟΘΕΣΗ ALI SAMATAR ΚΑΙ ΛΟΙΠΟΙ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΓΑΛΛΙΑΣ

επομένη, παραπέμφθηκε ενώπιον δικαστικής αρχής. Τέλος, έκρινε «ελάχιστα ρεαλιστική» την δυνατότητα που επικαλέσθηκε ο προσφεύγων, αντί να συνοδευτεί το πλοίο προς την Ισπανία, να αλλάξει την πορεία του προς τη βρετανική Νήσο της Αναλήψεως, λόγω της συμφωνίας που είχε γίνει μεταξύ της Ισπανίας και του Ηνωμένου Βασιλείου, περί καταστολής της παράνομης διακίνησης ναρκωτικών, η οποία βρισκόταν περίπου 1.600 χιλιόμετρα από τον τόπο του ελέγχου.

48. Το Δικαστήριο αποδέχθηκε επίσης την ύπαρξη τέτοιων συνθηκών στην υπόθεση *Medvedyev και λοιποί* που προαναφέρθηκε (§§ 131-134), που αφορούσε την σύλληψη σε ανοικτή θάλασσα από τον Γαλλικό στρατό του πληρώματος ενός πλοίου με σημαία Καμπότζης, καθώς υπήρχαν υποψίες για διακίνηση ναρκωτικών και την στέρηση της ελευθερίας τους για δεκατρείς ημέρες, που ήταν ο χρόνος που χρειάστηκε μέχρι να φτάσει το πλοίο στην Γαλλία. Επεσήμανε, ότι την στιγμή του ελέγχου του, και αυτό το πλοίο βρισκόταν στην ανοικτή θάλασσα, στα ανοικτά των Νήσων του Πράσινου Ακρωτηρίου, επομένως μακριά από τα Γαλλικά παράλια, σε απόσταση από αυτά της ίδιας τάξεως με αυτή που υπήρχε στην υπόθεση *Ρηγόπουλος*. Εξάλλου σημείωσε, ότι τίποτε δεν έδειχνε ότι το ταξίδι του προς την Γαλλία είχε κρατήσει περισσότερο από το απαραίτητο, λαμβανομένων υπόψη κυρίως των μετεωρολογικών συνθηκών και της προχωρημένης φθοράς του υπό έλεγχο πλοίου, που καθιστούσαν αδύνατη μία ταχύτερη πλεύση. Διαπίστωσε εξάλλου, ότι οι προσφεύγοντες δεν διατείνοντο ότι ήταν αναμενόμενο να τους παραδώσουν στις αρχές μιας χώρας που βρισκόταν σε μικρότερη απόσταση, από αυτή που βρισκόταν Γαλλία, στην οποία θα μπορούσαν να παραπεμφθούν συντομότερα ενώπιον μίας δικαστικής αρχής. Όσον αφορά τον υποθετικό συλλογισμό των προσφευγόντων για τη μεταφορά τους μέσα σε πλοίο του Εθνικού Ναυτικού για πιο σύντομο επαναπατρισμό, το Δικαστήριο έκρινε, ότι δεν ήταν αρμοδιότητά του να εκτιμήσει το κατά πόσο αυτό ήταν εφικτό,

ΥΠΟΘΕΣΗ ALI SAMATAR ΚΑΙ ΛΟΙΠΟΙ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΓΑΛΛΙΑΣ

υπό τις συνθήκες της υπόθεσης.

49. Το Δικαστήριο εξέτασε συγκρίσιμα γεγονότα στην υπόθεση *Vassis και λοιποί* που προαναφέρθηκε. Επρόκειτο για τον έλεγχο στην ανοικτή θάλασσα που διεξήγαγε ένα σκάφος του Γαλλικού Ναυτικού, στα ανοικτά των ακτών της Δυτικής Αφρικής σε ένα σκάφος με σημαία Παναμά, για το οποίο υπήρχαν υποψίες, ότι χρησιμοποιείτο για να μεταφέρει ναρκωτικά. Αφού συνελήφθησαν με αυτή την αιτιολογία, τα εννέα μέλη του πληρώματος στερήθηκαν την ελευθερία τους επί του πλοίου, καθ' όλη την διάρκεια του διάπλου του προς την Γαλλία, ήτοι για δέκα οκτώ ημέρες. Μόλις έφθασαν, τέθηκαν υπό προσωρινή κράτηση για περίπου σαράντα οκτώ ώρες, πριν από την παραπομπή τους ενώπιον των Δικαστών που είναι αρμόδιοι να αποφασίζουν για την απελευθέρωση ή για την προσωρινή κράτηση.

50. Το Δικαστήριο διαπίστωσε ότι, όπως στις υποθέσεις *Ρηγόπουλος και Medvedygen και λοιποί*, την ώρα του ελέγχου, το πλοίο βρισκόταν στην ανοικτή θάλασσα, χιλιάδες χιλιόμετρα μακριά από τις Γαλλικές ακτές. Έκρινε κυρίως, ότι τίποτα δεν αποδείκνυε, ότι η πορεία του προς την Γαλλία κράτησε περισσότερο από το απαραίτητο, ιδιαιτέρως δεδομένου του, ότι δεν ήταν σχεδιασμένο, για να διανύει μεγάλες αποστάσεις και διαπίστωσε, ότι, παρόλο που οι προσφεύγοντες ανέφεραν, ότι κατά τη διάρκεια της πορείας του προς την Γαλλία, το πλοίο, πέρασε κοντά από τα παράλια της Σενεγάλης, αλλά παρά την ύπαρξη μίας σύμβασης δικαστικής συνεργασίας μεταξύ της Γαλλίας και της προαναφερθείσας χώρας, δεν υπήρξε καμία εξέλιξη σχετική με αυτό το ζήτημα.

51. Εντούτοις, το Δικαστήριο επεσήμανε μία σημαντική διαφορά μεταξύ αυτής της υπόθεσης και των υποθέσεων *Ρηγόπουλος και Medvedygen και λοιποί*, και βάσει των όσων συμπέρανε από αυτές, κατέληξε στην παραβίαση του άρθρου 5 § 3 της Σύμβασης.

52. Δηλαδή, αφενός, το Δικαστήριο παρατήρησε, ότι η

ΥΠΟΘΕΣΗ ALI SAMATAR ΚΑΙ ΛΟΙΠΟΙ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΓΑΛΛΙΑΣ

στέρηση της ελευθερίας που υπέστη ο προσφεύγων *Ρηγόπουλος* έλαβε χώρα υπό την εποπτεία του κεντρικού Ανακριτικού Δικαστηρίου της Μαδρίτης, μίας Δικαστικής Αρχής, η οποία είναι εξειδικευμένη και ανεξάρτητη από την εκτελεστική αρχή και η οποία προέβη επαρκώς σε δικαστικό έλεγχο αυτής της στέρησης της ελευθερίας. Εξάλλου, το Δικαστήριο παρατήρησε, ότι στην υπόθεση *Medvedyev και λοιποί*, οι προσφεύγοντες παραπέμφθηκαν σύντομα ενώπιον των Ανακριτών που είχαν επιληφθεί της διαδικασίας μετά το πέρας του διάπλου, ήτοι οκτώ ή εννέα ώρες αφού τέθηκαν υπό προσωρινή κράτηση στην Γαλλία. Στην υπόθεση *Vassis και λοιποί*, η προσωρινή κράτηση διάρκειας περίπου σαράντα οκτώ ωρών ακολούθησε την στέρηση της ελευθερίας υπό την οποία τέθηκαν οι προσφεύγοντες επί του πλοίου τους, γεγονός που καθυστέρησε εξ' ίσου την παραπομπή τους ενώπιον «δικαστού ή ετέρου δικαστικού λειτουργού νομίμως εντεταλμένου όπως εκτελή δικαστικά καθήκοντα». Άρα, κατά την κρίση του Δικαστηρίου, καμία από τις συνθήκες της υπόθεσης δεν δικαιολογούσε την επιπλέον καθυστέρηση : δεδομένου του ότι το πλοίο των προσφευγόντων έτυχε ιδιαίτερης επιτήρησης για ένα περίπου μήνα, πριν να ελεγχθεί από το Γαλλικό Ναυτικό και ότι η επιχείρηση του ελέγχου ήταν σχεδιασμένη, οι δέκα οκτώ ημέρες που διήρκεσε ο διάπλους του πλοίου και των προσφευγόντων προς την Γαλλία θα έπρεπε να είχε επιτρέψει στις αρχές να προετοιμάσουν την άφιξη των τελευταίων στην Γαλλική επικράτεια με πλήρη γνώση της υπόθεσης. Το Δικαστήριο εκτιμά, ότι η προθεσμία των δέκα οκτώ ημερών, χωρίς δικαστικό έλεγχο, όχι μόνο καθιστούσε αδικαιολόγητη την συνέχιση της προσωρινή τους κράτηση, αλλά και αποτελούσε «μία ιδιαίτερη συνθήκη, η οποία έκανε την, προβλεπόμενη από το 5 § 3 της Σύμβασης, απαίτηση της συντομίας, πιο αυστηρή, επειδή η έναρξη της θέσης υπό προσωρινή κράτηση συμπίπτει με την στέρηση της ελευθερίας». Κατέληξε στο συμπέρασμα, ότι οι προσφεύγοντες,

ΥΠΟΘΕΣΗ ALI SAMATAR ΚΑΙ ΛΟΙΠΟΙ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΓΑΛΛΙΑΣ

έπρεπε να παραπεμφθούν, αμέσως μετά από την άφιξή τους στην Γαλλία και «συντόμως» ενώπιον «δικαστού ή ετέρου δικαστικού λειτουργού νομίμως εντεταλμένου όπως εκτελή δικαστικά καθήκοντα» (§§ 58-60).

53. Το Δικαστήριο εκτιμά, ότι εν προκειμένω επιβάλλεται αυτή η προσέγγιση. Επισημαίνει, ότι το πλαίσιο στο οποίο εντάσσεται η σύλληψη των προσφευγόντων, εκφεύγει του συνήθους : η Γαλλία παρενέβη σε απόσταση 6.000 χιλιομέτρων από την επικράτειά της, ώστε να μην μείνουν ατιμώρητες οι πράξεις πειρατείας, θύματα της οποίας υπήρξαν ένα πλοίο με την σημαία της και πολλοί υπήκοοι της• πράξεις που εκτελέστηκαν από Σομαλούς υπηκόους στα ανοικτά της Σομαλίας, σε μία περιοχή, όπου η πειρατεία αναπτυσσόταν ανησυχητικά και ενώ οι αρχές της εν λόγω χώρας βρίσκονταν σε αδυναμία, να καταπολεμήσουν αυτήν την μάστιγα (γεγονός που διαπιστώθηκε από την Απόφαση 1816 του Συμβουλίου Ασφαλείας των Ηνωμένων Εθνών, στην παράγραφο 29 παραπάνω). Το Δικαστήριο κατανοεί, ότι επειδή οι Γαλλικές αρχές διαπίστωσαν, ότι οι σομαλικές αρχές θα βρίσκονταν σε αδυναμία, να εξασφαλίσουν δίκη για τους προσφεύγοντες, θέλησαν να επιχειρήσουν να τους την προσφέρουν. Εξάλλου, βρίσκει πειστική την εξήγηση της Κυβέρνησης, σύμφωνα με την οποία η διάρκεια της μεταγωγής τους στην Γαλλία οφείλεται σε μεγάλο ποσοστό αφενός στην ανάγκη, να έχουν προηγουμένως λάβει την έγκριση των αρχών της Σομαλίας και αφετέρου στις προθεσμίες εντός των οποίων χορηγήθηκε αυτή η έγκριση, εξαιτίας της άσχημης κατάστασης στην οποία βρίσκεται ο διοικητικός μηχανισμός αυτής της χώρας. Σημειώνοντας ιδιαίτερα, ότι αυτή η μεταγωγή έγινε μετά την χορήγηση της προφορικής έγκρισης από τις εν λόγω Αρχές, λαμβάνοντας υπ' όψη τις δυσκολίες, που συνδέονται με την οργάνωση μίας παρόμοιας επιχείρησης σε μία πολύ ευαίσθητη περιοχή, όπως είναι το Κέρας της Αφρικής, το Δικαστήριο δεν διαθέτει κανένα στοιχείο, από το οποίο να

ΥΠΟΘΕΣΗ ALI SAMATAR ΚΑΙ ΛΟΙΠΟΙ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΓΑΛΛΙΑΣ

προκύπτει, ότι αυτή η μεταγωγή πήρε περισσότερο χρόνο από τον απαραίτητο.

54. Το Δικαστήριο είναι επομένως έτοιμο να παραδεχθεί, ότι «εντελώς εξαιρετικές συνθήκες» αιτιολογούν την διάρκεια της στέρησης της ελευθερίας των προσφευγόντων στο διάστημα, που μεσολάβησε από την στιγμή της σύλληψής τους έως την στιγμή της άφιξής τους στην Γαλλική επικράτεια. Με άλλα λόγια, το συμπέρασμα του Ακυρωτικού Δικαστηρίου, βάσει του οποίου «ανυπέρβλητες συνθήκες, που προκλήθηκαν από την αναμονή της χορήγησης της έγκρισης των Σομαλικών Αρχών, για την μεταφορά των έξι υπόπτων στην Γαλλία, δικαιολογούσαν την στέρηση της ελευθερίας τους για περίπου πέντε ημέρες, πριν διαταχθεί νομίμως η θέση τους υπό προσωρινή κράτηση την 16^η Απριλίου 2008, ώρα 7:15», είναι, όσον αφορά αυτό το σημείο, σύμφωνη με τη νομολογία του Δικαστηρίου.

55. Εντούτοις εξακολουθεί να υφίσταται -το γεγονός που αποτελεί την διαφορά της εν προκειμένω υπόθεσης από τις υποθέσεις *Rhigόπουλος* και *Medvedyev και λοιποί* και την φέρνει εγγύτερα στην απόφαση *Vassis και λοιποί* - το ότι μετά από την άφιξή τους στην Γαλλία, οι προσφεύγοντες τέθηκαν υπό προσωρινή κράτηση για σαράντα οκτώ ώρες και δεν παραπέμφθηκαν αμέσως ενώπιον κάποιου ανακριτή. Η συνθήκη βάσει της οποίας -όπως διεπίστωσε το Ακυρωτικό Δικαστήριο- αυτή η προσωρινή κράτηση ήταν σύμφωνη με το εθνικό δίκαιο, δεν είναι καθοριστική στο πλαίσιο της κρίσης της τήρησης της προϋπόθεσης της συντομίας, που θέτει το άρθρο 5 § 3 της Σύμβασης.

56. Όπως στην προαναφερόμενη υπόθεση *Vassis και λοιποί* (§ 59) το Δικαστήριο εκτιμά, ότι τίποτα δεν δικαιολογούσε μία παρόμοια επιπλέον προθεσμία υπό τις συγκεκριμένες συνθήκες.

57. Το Δικαστήριο σημειώνει, ότι η υπεξαίρεση του Ronant προς την Σομαλία και η θέση του πληρώματος σε κατάσταση ομηρίας έλαβαν χώρα την 4^η Απριλίου 2008 και ότι οι Γαλλικές

ΥΠΟΘΕΣΗ ALI SAMATAR ΚΑΙ ΛΟΙΠΟΙ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΓΑΛΛΙΑΣ

Αρχές αποφάσισαν αμέσως να παρέμβουν (γεγονός που το επιβεβαιώνεται από το ότι ο Πρωθυπουργός εξήγγειλε το σχέδιο «πειρατής» την ίδια ημέρα, στις 13:30). Πέρασαν περίπου ένδεκα ημέρες επομένως από την λήψη αυτής της απόφασης έως την άφιξη των προσφευγόντων στην Γαλλία, κατά την διάρκεια των οποίων οι Γαλλικές αρχές θα μπορούσαν να έχουν λάβει τα αναγκαία μέτρα, ώστε οι τελευταίοι να παραπεμφθούν «σύντομα» (*Vassis και λοιποί*, § 60 ως το τέλος) ενώπιον μίας Γαλλικής Δικαστικής Αρχής.

58. Όσον αφορά την θέση της Κυβέρνησης, σύμφωνα με την οποία το, ότι τέθηκαν υπό προσωρινή κράτηση οι προσφεύγοντες δικαιολογείται από τις ανάγκες της έρευνας, το Δικαστήριο υπενθυμίζει, ότι η σχετική με προθεσμίες δύο ή τριών ημερών νομολογία του, για τις οποίες έκρινε, ότι η μη παράσταση ενώπιον δικαστού δεν ήταν αντίθετη με την απαίτηση της συντομίας, δεν έχει ως στόχο να επιτρέψει στις Αρχές να εμβαθύνουν την έρευνά τους και να συλλέξουν σοβαρές και αποχρώσεις ενδείξεις, ικανές να οδηγήσουν στην εξέταση των προσφευγόντων από έναν Ανακριτή. Δεν πρέπει, επομένως, να εξαχθεί το συμπέρασμα, ότι υπήρχε κάποια θέληση να τεθεί στην διάθεση των εθνικών Αρχών μία προθεσμία της οποίας θα μπορούσαν να χαίρουν ελεύθερα για την συμπλήρωση του κατηγορητήριου : στην πραγματικότητα, ο σκοπός, που επιδιώκει το άρθρο 5 § 3 της Σύμβασης, είναι να επιτραπεί η ανίχνευση κάθε κακομεταχείρισης και να περιορισθεί το ελάχιστο κάθε αδικαιολόγητη προσβολή της ατομικής ελευθερίας, ώστε να προστατευθεί το άτομο, από έναν αρχικό αυτόματο έλεγχο και αυτό να διεξαχθεί εντός ενός αυστηρού χρονικού ορίου, το οποίο δεν επιτρέπει καμία ευελιξία στην ερμηνεία (βλέπε στην προαναφερθείσα *Vassis και λοιποί*, §§ 51 και 61).

59. Επομένως, υπήρξε παραβίαση του άρθρου 5 § 3 της Σύμβασης, εξαιτίας του, ότι μετά την άφιξή τους στην Γαλλία, οι προσφεύγοντες, οι οποίοι είχαν ήδη στερηθεί την ελευθερία

ΥΠΟΘΕΣΗ ALI SAMATAR ΚΑΙ ΛΟΙΠΟΙ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΓΑΛΛΙΑΣ

τους τέσσερις ημέρες και είκοσι ώρες νωρίτερα, τέθηκαν μάλλον υπό προσωρινή κράτηση, αντί του να παραπεμφθούν «συντόμως ενώπιον δικαστού ή ετέρου δικαστικού λειτουργού νομίμως εντεταλμένου όπως εκτελή δικαστικά καθήκοντα»,

Β. Επί της επικαλούμενης παραβίασης του άρθρου 5 § 4 της Σύμβασης

60. Επικαλούμενοι το άρθρο 5 §§ 1,3 και 4 και το άρθρο 13 της Σύμβασης, οι προσφεύγοντες παραπονούνται για το ότι δεν είχαν πρόσβαση σε κάποιο Δικαστήριο που θα μπορούσε να αμφισβητήσει την νομιμότητα της σύλληψή τους στην Σομαλία από τις Γαλλικές στρατιωτικές δυνάμεις και της στέρησης της ελευθερίας τους, την οποία υπέστησαν στην συνέχεια, έως ότου τέθηκαν υπό προσωρινή κράτηση, εφόσον αυτά τα μέτρα ήταν «κυβερνητικές πράξεις». Το Δικαστήριο, όντας αρμόδιο για τον νομικό χαρακτηρισμό των γεγονότων, κρίνει ως προσήκον να εξετάσει τους ισχυρισμούς των προσφευγόντων αποκλειστικά υπό το πρίσμα του άρθρου 5 § 4 της Σύμβασης, το οποίο διατυπώνεται ως εξής:

« Παν πρόσωπον στερούμενον της ελευθερίας του συνεπεία συλλήψεως ή κρατήσεως έχει δικαίωμα προσφυγής ενώπιον δικαστηρίου, ίνα τούτο αποφασίση εντός βραχείας προσθεσμίας επί του νομίμου της κρατήσεώς του και διατάξη την απόλυσίν του εν περιπτώσει παρανόμου κρατήσεως. «

1. Επί του παραδεκτού

61. Το Δικαστήριο διαπιστώνει, ότι αυτή η αιτίαση δεν είναι προδήλως αστήρικτη υπό την έννοια του άρθρου 35 § 3 α) της Σύμβασης και επισημαίνει, ότι αυτή δεν προσκρούει σε κανέναν άλλο λόγο απαραδέκτου. Πρέπει, επομένως, να κηρυχθεί παραδεκτή.

2. Επί της ουσίας

α) Οι διάδικοι και η παρεμβαίνουσα Κυβέρνηση

1. Οι προσφεύγοντες

62. Οι προσφεύγοντες υπογραμμίζουν, ότι οι δικαστές που έκριναν επί της ουσίας, απεφάνθησαν, ότι πριν από την άφιξη

ΥΠΟΘΕΣΗ ALI SAMATAR ΚΑΙ ΛΟΙΠΟΙ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΓΑΛΛΙΑΣ

τους στην Γαλλία, η κράτησή τους έγινε βάσει αποφάσεων, που ελήφθησαν από την Κυβέρνηση, οι οποίες συνδέονταν «με την άσκηση του κυβερνητικού έργου και δεν υπάγονται[υπάγονταν] στην κατηγορία των διοικητικών πράξεων, άρα οι δικαστικές αρχές [ήταν] αναρμόδιες να κρίνουν αμφισβητήσεις που αφορούν τις παραπάνω πράξεις». Συμπεραίνουν από αυτό, ότι έκριναν, ότι αυτές οι αποφάσεις ήταν «κυβερνητικές πράξεις», ήτοι πράξεις που εξαιρούνται από τον έλεγχο των Δικαστικών Αρχών, όχι μόνο των Διοικητικών αλλά και των Πολιτικών καθώς και των Ποινικών Δικαστικών Αρχών. Επισημαίνουν, ότι, παρόλο που το Ακυρωτικό Δικαστήριο δεν επικύρωσε αυτή την ανάλυση, εφόσον αποδέχθηκε, ότι υπάγονταν υπό την Γαλλική δικαιοδοσία από την στιγμή της σύλληψής τους, εντούτοις, με την αιτιολόγηση, ότι η επίδικη στέρηση της ελευθερίας δικαιολογείτο από ανυπέρβλητες συνθήκες, «επικύρωσε την διαδικασία κατά την οποία κάποια άτομα μπορεί να στερούνται της ελευθερίας τους βάσει κάποιας κυβερνητικής πράξεως, η φύση της οποίας, την κάνει να εξαιρείται από κάθε δικαστικό έλεγχο». Εκτιμούν, ότι μία κράτηση είναι οπωσδήποτε αυθαίρετη και αντίθετη με το Γαλλικό δίκαιο, καθώς και με την Σύμβαση, όταν βασίζεται σε μία κυβερνητική πράξη, επειδή δεν πλαισιώνεται από καμία εγγύηση, δεν ελέγχεται από την πολιτική ή την ποινική δικαιοσύνη και δεν επιδέχεται προσβολή.

ii. Η εναγόμενη Κυβέρνηση

63. Παραπέμποντας στην απόφαση *Ζερβουδάκη κατά της Γαλλίας* (υπ' αριθμόν 73947/01, 27 Ιουλίου 2006), η Κυβέρνηση υπογραμμίζει, ότι το άρθρο 5 § 4 της Σύμβασης δεν έχει απόλυτο χαρακτήρα. Προσθέτει, ότι από την στιγμή, που τέθηκαν υπό εξέταση οι προσφεύγοντες, είχαν την δυνατότητα να αμφισβητήσουν την νομιμότητα της κράτησής τους προσφεύγοντας στο Ανακριτικό Τμήμα, ώστε να κηρυχθεί άκυρη η σύλληψή τους και η στέρηση της ελευθερίας τους από τις Γαλλικές στρατιωτικές δυνάμεις. Παρατηρεί, ότι έκαναν

ΥΠΟΘΕΣΗ ALI SAMATAR ΚΑΙ ΛΟΙΠΟΙ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΓΑΛΛΙΑΣ

χρήση αυτής της προσφυγής και ότι, παρόλο που το Ανακριτικό Τμήμα του Εφετείου των Παρισίων έκρινε, ότι η σύλληψή τους και η στέρηση της ελευθερίας τους, κατά την διάρκεια της μεταφοράς τους προς την Γαλλία, αποτελούσαν κυβερνητικές πράξεις και επομένως δεν υπάγονταν στην αρμοδιότητά του, το Ακυρωτικό Δικαστήριο ανέτρεψε αυτόν τον συλλογισμό, κρίνοντας, ότι υπάγονταν στην δικαιοδοσία της Γαλλίας, από την στιγμή της σύλληψής τους, αλλά ότι η στέρηση της ελευθερίας τους ήταν δικαιολογημένη από ανυπέβλητες συνθήκες. Η Κυβέρνηση συμπεραίνει, ότι το Ακυρωτικό Δικαστήριο υποστήριξε, ότι οι εγγυήσεις τις Σύμβασης εφαρμόζονταν κατά τις επιχειρήσεις που διενεργήθηκαν από τις Γαλλικές δυνάμεις και κατ' αυτόν τον τρόπο άσκησε δικαστικό έλεγχο.

iii. Η Ελληνική Κυβέρνηση, παρεμβαίνων τρίτος

64. Η Ελληνική Κυβέρνηση δεν διατυπώνει παρατηρήσεις επί του άρθρου 5 § 4 της Σύμβασης.

β) Το Δικαστήριο

65. Το Δικαστήριο διαπιστώνει, ότι αυτή η αιτίαση αφορά την περίοδο στέρησης της ελευθερίας, που υπέστησαν οι προσφεύγοντες, πριν παραπεμφθούν ενώπιον του Ανακριτή και εξετασθούν, περίοδο την οποία εξέτασε ήδη υπό το πρίσμα της συντομίας που απαιτεί το άρθρο 5 § 3 της Σύμβασης. Υπογραμμίζει εν συνεχεία, ότι οι απαιτήσεις αυτής της διάταξης είναι πιο αυστηρές από αυτές του άρθρου 5 § 4 της Σύμβασης, εφόσον η παράγραφος 3 διατάσσει αυτόματο δικαστικό έλεγχο της νομιμότητας -κυρίως- της σύλληψης και της κράτησης και σε αυτές τις περιπτώσεις ο έλεγχος πρέπει να διενεργηθεί «συντόμως», γεγονός που συνεπάγεται μεγαλύτερη ταχύτητα από τον όρο «εντός βραχείας προθεσμίας» της τέταρτης παραγράφου (βλέπετε *Brogan*, που προαναφέρθηκε, § 59). Κατά συνέπεια και δεδομένου του, ότι το Δικαστήριο κατέληξε στην διαπίστωση της παραβίασης του άρθρου 5 § 3, εξαιτίας της προθεσμίας, εντός της οποίας οι προσφεύγοντες

ΥΠΟΘΕΣΗ ALI SAMATAR ΚΑΙ ΛΟΙΠΟΙ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΓΑΛΛΙΑΣ

παραπέμφθηκαν ενώπιον αρμόδιου δικαστή για να ασκηθεί αυτός ο έλεγχος, το Δικαστήριο εκτιμά, ότι δεν υπάρχει λόγος να εξετασθούν τα εν λόγω γεγονότα υπό το πρίσμα του άρθρου 5 § 4 της Σύμβασης.

IV. ΕΠΙ ΤΗΣ ΣΥΓΚΕΚΡΙΜΕΝΗΣ ΑΙΤΙΑΣΗΣ ΤΗΣ ΠΡΟΣΦΥΓΗΣ ΥΠ' ΑΡΙΘΜΟ 17110/10

66. Ο προσφεύγων παραπονείται για το, ότι το Ακυρωτικό Δικαστήριο υποστήριξε, ότι η στέρηση της ελευθερίας, που αυτός υπέστη από την 11^η έως την 16^η Απριλίου 2008 ήταν δικαιολογημένη από «ανυπέρβλητες συνθήκες», χωρίς να επιτρέψει στους διαδίκους συζήτηση κατ' αντιμωλία, ως προς την ύπαρξη αυτών των συνθηκών. Επικαλείται το άρθρο 6 § 1 της Σύμβασης, το οποίο ορίζει τα εξής:

«Παν πρόσωπον έχει δικαίωμα όπως η υπόθεσίς του δικασθή δικαίως (...) υπό ανεξαρτήτου και αμερολήπτου δικαστηρίου, νομίμως λειτουργούντος, το οποίον θα αποφασίση, είτε επί των αμφισβητήσεων επί των δικαιωμάτων και υποχρεώσεων του αστικής φύσεως, είτε επί του βασίμου πάσης εναντίον του κατηγορίας ποινικής φύσεως. (...)»

67. Εντούτοις προκύπτει από το συμπληρωματικό υπόμνημα των λόγων της αιτήσεως αναιρέσεως του προσφεύγοντος ενώπιον του Ακυρωτικού Δικαστηρίου, ότι αναφέρθηκε ο ίδιος, στο πλαίσιο της αίτησης αναίρεσης που υπέβαλλε, στην προαναφερόμενη απόφαση *Medvedyev και λοιποί*, στην οποία το Δικαστήριο υπογραμμίζει συγκεκριμένα, ότι μία στέρηση της ελευθερίας, ουσιαστικά ασυμβίβαστη με τις απαιτήσεις του άρθρου 5 § 3 της Σύμβασης, μπορεί να βρεθεί δικαιολογημένη από «εντελώς εξαιρετικές συνθήκες». Εξάλλου, παρόλο που ο προσφεύγων δεν προσδιόρισε μέσα στο συμπληρωματικό του υπόμνημα τους λόγους για τους οποίους εκτιμούσε, ότι τέτοιου είδους συνθήκες δεν συνέτρεχαν εν προκειμένω, προκύπτει από την δικογραφία, ότι τουλάχιστον δύο από τους λοιπούς προσφεύγοντες (προσφυγή υπ' αριθμό: 17301/10), διάδικοι στην ίδια αίτηση αναίρεσης, το έκαναν. Προκύπτει επίσης, από την δικογραφία, ότι στην πρότασή του, ο Εισαγγελέας Εφετών

ΥΠΟΘΕΣΗ ALI SAMATAR ΚΑΙ ΛΟΙΠΟΙ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΓΑΛΛΙΑΣ

πρότεινε στο Ακυρωτικό Δικαστήριο να αποδεχθεί, ότι η διάρκεια της στέρησης της ελευθερίας, που υπέστησαν οι ενδιαφερόμενοι επιβαλλόταν από εξαιρετικές συνθήκες. Άρα, ακόμα και αν υποτεθεί, ότι επρόκειτο για ένα νέο στοιχείο, ο προσφεύγων είχε την δυνατότητα να απαντήσει με ένα υπόμνημα επί των λόγων της αίτησης αναιρέσεως. Επομένως, δεν μπορεί να ισχυρισθεί, ότι δεν είχε την δυνατότητα να θέσει προς συζήτηση αυτό το ζήτημα ενώπιον του Ακυρωτικού Δικαστηρίου. Κατά συνέπεια, ακόμα και αν υποτεθεί, ότι ήταν εφαρμοστέο το άρθρο 6 § 1 της Σύμβασης, αυτό το κεφάλαιο της προσφυγής είναι αστήρικτο και απαράδεκτο. Πρέπει επομένως να απορριφθεί, κατ' εφαρμογήν του άρθρου 35 §§ 3 α) και 4 της Σύμβασης.

V. ΕΠΙ ΤΗΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 41 ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ

68. Σύμφωνα με τα όσα ορίζει το άρθρο 41 της Σύμβασης, «Εάν το Δικαστήριο κρίνει ότι υπήρξε παραβίαση της Σύμβασης ή των Πρωτοκόλλων της, και αν το εσωτερικό δίκαιο του Υψηλού Συμβαλλόμενου Μέρους δεν επιτρέπει παρά μόνο ατελή εξάλειψη των συνεπειών της παραβίασης αυτής, το Δικαστήριο χορηγεί, εφόσον είναι αναγκαίο, στον παθόντα δίκαιη ικανοποίηση.»

A. Ζημία

69. Οι προσφεύγοντες A.A.S. (προσφυγή υπ' αριθμόν 17110/10) A.G.S. (προσφυγή υπ' αριθμόν 17301/10) ζητούν αντίστοιχα 30.000 ευρώ και 50.000 ευρώ για ηθική βλάβη. Οι λοιποί προσφεύγοντες (προσφυγές υπ' αριθμόν 17301/10) ζητούν για τον ίδιο λόγο 10.000 ευρώ ο καθένας.

70. Η Κυβέρνηση προτείνει να χορηγήσει 5.000 ευρώ σεκάθε έναν από τους προσφεύγοντες για ηθική βλάβη.

71. Το Δικαστήριο θεωρεί, ότι πρέπει να επιδικάσει σε κάθε έναν από τους προσφεύγοντες 2.000 ευρώ για ηθική βλάβη.

B. Έξοδα και δικαστική δαπάνη

72. Ο προσφεύγων A.A.S. (προσφυγή υπ' αριθμόν 17110/10) αξιώνει 9.000 ευρώ για τα έξοδα και τη δικαστική δαπάνη, που αφορούν την διαδικασία ενώπιον του Δικαστηρίου. Υποβάλλει

ΥΠΟΘΕΣΗ ALI SAMATAR ΚΑΙ ΛΟΙΠΟΙ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΓΑΛΛΙΑΣ

δύο τιμολόγια αμοιβών, με ημερομηνίες 31ης Ιουλίου 2013, των 3.000 ευρώ και των 6.000 ευρώ.

Οι λοιποί προσφεύγοντες (προσφυγή υπ' αριθμόν 17301/10) αξιώνουν 6.000 ευρώ για τον ίδιο λόγο. Υποβάλλουν ένα τιμολόγιο αμοιβών, με ημερομηνία 3ης Φεβρουαρίου 2010, του ποσού των 7.176 ευρώ. Ο Α.Γ.Σ. ζητά επιπλέον 3.000 ευρώ. Υποβάλλει ένα τιμολόγιο αμοιβών, με ημερομηνία 18ης Ιουλίου 2013, του ποσού των 3.013,92 ευρώ.

73. Η Κυβέρνηση προτείνει να χορηγήσει 7.525,08 ευρώ στον Α.Α.Σ. και 7.176 ευρώ από κοινού στους λοιπούς προσφεύγοντες, πλέον 3.014 ευρώ προς τον Α.Γ.Σ.

74. Βάσει της νομολογίας του Δικαστηρίου, δεν γίνεται να επιστραφούν τα χρήματα για τα έξοδα και τη δικαστική δαπάνη, παρά μόνο στο μέτρο που αποδεικνύεται η πραγματική τους φύση, η αναγκαιότητα και ο δικαιολογημένος χαρακτήρας του ύψους τους. Εν προκειμένω, λαμβανομένων υπόψη των εγγράφων που έχει στην διάθεσή του και της νομολογίας του, το Δικαστήριο, επιδικάζει τα εξής ποσά στους προσφεύγοντες για τα έξοδα και τις δικαστικές δαπάνες τους ενώπιον του: 9.000 ευρώ στον Α.Α.Σ. 6.000 ευρώ στους Ι.Α.Σ., Α.Γ.Σ., Μ.Σ.Η., Α.Υ.Η. και Δ.Γ.Σ. από κοινού 3.000 ευρώ στον Α.Γ.Σ.

Γ. Τόκοι υπερημερίας

75. Το Δικαστήριο κρίνει προσήκον να βασίσει το ποσοστό των τόκων υπερημερίας στο ποσοστό του επιτοκίου της διευκόλυνσης οριακής χρηματοδότησης της Κεντρικής Ευρωπαϊκής Τράπεζας, προσαυξημένο κατά τρεις εκατοστιαίες μονάδες.

ΔΙΑ ΤΑΥΤΑ, ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ ΟΜΟΦΩΝΩΣ,

1. *Αποφασίζει* να συνεκδικάσει τις προσφυγές υπ' αριθμόν 17110/10 και υπ' αριθμόν 17301/10,
2. *Κηρύσσει* τις προσφυγές παραδεκτές, ως προς τις, ελκόμενες από το άρθρο 5 §§ 3 και 4, αιτιάσεις και απαράδεκτες κατά τα λοιπά,
3. *Αποφαίνεται*, ότι υπήρξε παραβίαση του άρθρου 5 § 3 της Σύμβασης,
4. *Αποφαίνεται*, ότι δεν συντρέχει λόγος να εξετάσει την,

ΥΠΟΘΕΣΗ ALI SAMATAR ΚΑΙ ΛΟΙΠΟΙ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΓΑΛΛΙΑΣ

ελκόμενη από το άρθρο 5 § 4 της Σύμβασης, αιτίαση,

5. *Αποφαίνεται*

α) ότι το εναγόμενο Κράτος οφείλει να καταβάλλει, εντός τριών μηνών, από την ημέρα που η απόφαση θα καταστεί τελεσίδικη, σύμφωνα με το άρθρο 44 § 2 της Σύμβασης, τα εξής ποσά:

ι) για ηθική βλάβη, 2.000 EUR (δύο χιλιάδες ευρώ) σε κάθε έναν από τους προσφεύγοντες, πλέον οποιουδήποτε ποσού μπορεί να οφείλεται ως φόρος,

ιι) για έξοδα και δικαστική δαπάνη: 9.000 EUR (εννέα χιλιάδες ευρώ) στον A.A.S., πλέον οποιουδήποτε ποσού μπορεί να οφείλεται από αυτόν ως φόρος• 6.000 EUR (έξι χιλιάδες ευρώ) στους I.A.S., A.G.S., M.S.H., A.Y.H. και D.G.S. από κοινού, πλέον οποιουδήποτε ποσού μπορεί να οφείλεται από αυτούς ως φόρος• 3.000 EUR (τρεις χιλιάδες ευρώ) στον A.G.S., πλέον οποιουδήποτε ποσού μπορεί να οφείλεται από αυτόν ως φόρος.

β) ότι από την εκπνοή της εν λόγω προθεσμίας και ως την καταβολή τους, αυτά τα ποσά θα προσαυξάνονται με απλό τόκο, βάσει του ποσοστού του επιτοκίου της διευκόλυνσης οριακής χρηματοδότησης της Κεντρικής Ευρωπαϊκής Τράπεζας, το οποίο θα ισχύει κατά την εν λόγω περίοδο, προσαυξημένο κατά τρεις εκατοστιαίες μονάδες.

4. *Απορρίπτει* το αίτημα της δίκαιης ικανοποίησης κατά τα λοιπά.

Συντάχθηκε στην Γαλλική γλώσσα και εν συνεχεία κοινοποιήθηκε εγγράφως την 4^η Δεκεμβρίου 2014, κατ' εφαρμογή του άρθρου 77 §§ 2 και 3 του Κανονισμού.

Claudia Westerdiek

Mark Villiger

Γραμματέας

Πρόεδρος

Πιστή μετάφραση στην ελληνική από το συνημμένο έγγραφο στη

Γαλλική γλώσσα. Αθήνα, 27/01/2015.

Η μεταφράστρια Δέσποινα Κοκολάκη.

ΥΠΟΘΕΣΗ ALI SAMATAR ΚΑΙ ΛΟΙΠΟΙ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΓΑΛΛΙΑΣ

** Σημείωση της μεταφράστριας: κάποιες λέξεις στο Γαλλικό κείμενο βρίσκονται μέσα σε αγκύλες []. Τις έχω μεταφέρει ακριβώς με τον ίδιο τρόπο στην ελληνική.*